

Investitor:

Nosilac izrade projekta/Izvođač:

Projektant:

PLAN UPRAVLJANJA ZAŠTITOM ŽIVOTNE SREDINE

prilikom urgentnog održavanja i otklanjanja oštećenja na državnom putu
IB reda broj 22, Preljina – Kraljevo, deonica: Mrčajevci – Kraljevo 1,
od km 0+000 do km 18+791, L=18.791 km

Novi Sad, 2015.

Nacrt dokumenta

SADRŽAJ:

1. Rezime projekta	4
1.1 Uvod	4
1.2 Sažeti tehnički opis postojećeg i projektovanog stanja	4
2. Rezime Plana upravljanja zaštitom životne sredine	21
2.1 Zakonski i administrativni okvir	21
2.2 Plan za implementaciju mera zaštite životne sredine u cilju ublažavanja negativnih uticaja projekta na životnu sredinu	28
2.3 Upravljanje zaštitom životne sredine u toku izvođenja radova na hitnom održavanju i popravci oštećenja	30
2.4 Monitoring plan za praćenje realizacije mera zaštite životne sredine na projektu	32
3. Institucionalna odgovornost i način izveštavanja	33
3.1 Obaveze i odgovornosti izvođača u ovoj fazi	33
3.2 Izveštavanje	34
3.3 Javna prezentacija i učešće zainteresovanih strana	35
Prilog I	36
Prilog II	45
Prilog III	61
Prilog IV	63
Prilog V	67

SKRAĆENICE:

JPPS – Javno preduzeće “Putevi Srbije”

ZŽS – Zaštita Životne Sredine

ŽS – Životna Sredina

EMFD – Environmental Framework Document (Okvirni dokument za upravljanje životnom sredinom)

LISTA TABELA:

Tabela 1. Pregled aktivnosti i mogućih uticaja na žs, sa vrednovanjem uticaja

SPISAK SLIKA:

Slika 1. Pregledna karta predmetne deonice državnog puta

Slika 2. Tipičan izgled trase na poddeonici 1

Slika 3. Lokacija jednog od tri autobuska stajališta na trasi

Slika 4. Primer ivične izgradnje

Slika 5. Vodotok na stacionaži km 2+382

Slika 6. Vodotok na stacionaži km 4+966

Slika 7. Tipičan izgled trase na poddeonici 2

Slika 8. Deo trase na nasipu višem od 3m, sa desne strane gledano u smeru rasta stacionaže

Slika 9. Vodotok na stacionaži km 6+214 (potok Bojovac)

Slika 10. Vodotok na stacionaži km 6+592 (Lađevačka reka)

Slika 11. Vodotok na stacionaži km 7+278

Slika 12. Vodotok na stacionaži km 7+645

Slika 13. Vodotok na stacionaži km 8+180 (Buban potok)

Slika 14. Vodotok na stacionaži km 9+535

Slika 15. Vodotok na stacionaži km 10+189 (potok Đurašinac)

Slika 16. Vodotok na stacionaži km 10+934

Slika 17. Vodotok na stacionaži km 11+050 (potok Gradinac)

Slika 18. Vodotok na stacionaži km 11+330 (obaloutvrda u Miločaju)

Slika 19. Deonica van naselja na poddeonici 3

Slika 20. Deonica u naselju (Adrani)

Slika 21. Nadvožnjak na izlazu iz naselja Adrani, gledano u smeru rasta stacionaže

Slika 22. Vodotok na stacionaži km 15+870 (Musina reka)

Slika 23. Tipičan izgled trase na poddeonici 4

PRILOZI:

Prilog I: Plan za implementaciju mera zaštite životne sredine u cilju ublažavanja negativnih uticaja projekta na životnu sredinu

Prilog II: Monitoring plan za praćenje realizacije mera zaštite životne sredine na projektu

Prilog III: Zakonska regulativa

Prilog IV: Uključivanje zainteresovanih strana i izveštavanje sa javnih konsultacija

Prilog V: Uslovi nadležnih institucija

1. Rezime projekta

1.1 Uvod

Projekat rehabilitacije puteva i unapređenja bezbednosti saobraćaja sprovode JP PS i Vlada Republike Srbije, putem resornog Ministarstva. Projektom je obuhvaćeno 1.100 km državne putne mreže, koji su, Generalnim master planom saobraćaja u Srbiji, identifikovani za rehabilitaciju, u narednih 5 godina. Iz projekta su izuzete deonice za urgentno održavanje i otklanjanje oštećenja (Hitni radovi), ukupno 10 deonica, koje se rade po principu **“projektuj i izvedi radove”**. Deonica državnog puta IB reda broj 22, Mrčajevci – Kraljevo 1, L=18.791 km, pripada toj grupi projekata.

1.2 Sažeti tehnički opis postojećeg i projektovanog stanja

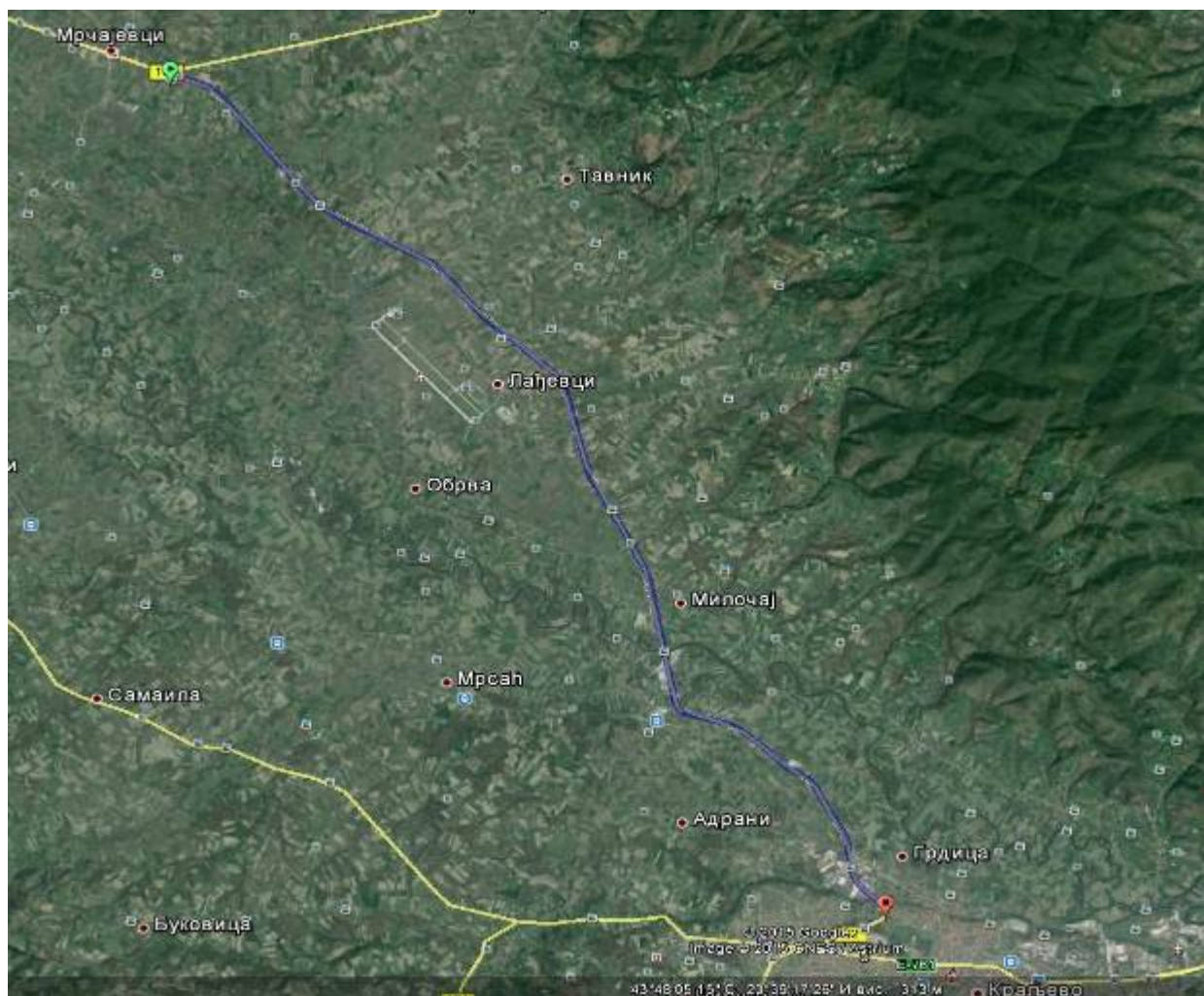
Državni put IB reda br. 22 („Ibarska magistrala“), Beograd – Kraljevo – Raška – granica sa Crnom Gorom (granični prelaz „Mehov krš“), povezuje Beograd sa zapadnom Srbijom, severom Kosova i Metohije i Crnom Gorom, a istovremeno se pruža trasom evropskih puteva E763 (Beograd – Preljina) i E761 (Preljina – Kraljevo).

Državni put IB reda broj 22, prema funkcionalnoj klasifikaciji, svrstan je u daljinski međuregionalni put (DP-m). Deonica državnog puta Mrčajevci – Kraljevo 1, koja je predmet projekta, pripada Moravičkom i Raškom okrugu i prostire se na teritoriji dve opštine: Čačak i Kraljevo, u dužini od 18.791 km.

Iako se predmetna deonica svrstava u vangradsku deonicu, prisutan je visok stepen ivične izgradnje (komercijalni i privatni objekti).

Za potrebe projektovanja i izvođenja radova, deonica je podeljena na 4 poddeonice:

- Poddeonica 1: od km 0+000 do km 6+000
- Poddeonica 2: od km 6+000 do km 12+663 (početak mosta)
- Poddeonica 3: od km 12+818 (kraj mosta) do km 17+874
- Poddeonica 4: od km 17+874 do km 18+791 (poslednji km)

Slika 1. Pregledna karta predmetne deonice državnog puta

Duž predmetne deonice Mrčajevci – Kraljevo 1, postojeća širina kolovoza se kreće u rasponu od 7.00m do 7.50 m.

Projektovana širina kolovoza iznosi 7.20 m, sa bankinama širine 1.2m.

Na predmetnoj deonici prisutan je otvoreni sistem odvodnjavanja bez posebno kontrolisanog vođenja površinske vode. Obzirom da se deonica nalazi na plitkom nasipu, voda se slobodno pušta da otiče sa kolovoza preko bankina i kosina nasipa do putnih kanala.

Od elemenata sistema za odvodnjavanje, duž trase, postoji sledeće:

- **bankine:** u postojećem stanju su uglavnom zatravljene, projektovano je uređivanje bankina i njihovo redovno održavanje
- **putni kanali:** u postojećem stanju obrasli su šibljem i visokom vegetacijom, ispresecani kolskim prilazima; predviđeno je njihovo čišćenje i produbljivanje, dok na mestima, na kojima je neophodno, a prostorne mogućnosti to dozvoljavaju, predviđen je iskop novih kanala
- **rigoli:** u postojećem stanju su u relativno dobrom stanju, predviđa se uglavnom zamena površine betonskog rigola, čišćenje i redovno održavanje u budućnosti;
- **propusti:** uglavnom su u dobrom stanju, projektovane su određene mere za unapređenje njihove funkcije
- **cevasti propusti:** uglavnom su u dobrom stanju, ali je predviđeno njihovo čišćenje.

Duž predmetne trase puta, uočena je nestabilnost nosećih slojeva, tj. sleganje kolovoza. Projektom je predviđena sanacija nasipa, i to na sledeći način:

- priprema podloge, odstranjivanje materijala loših karakteristika, a ugradnja materijala koji ispunjava propisane karakteristike za izradu nasipa (šljunak);
- unapređivanje postojećeg sistema za odvodnjavanje površine kolovoza i trupa puta, kao i izgradnja novog sistema ukoliko ne postoji;
- zaštita kosina nasipa od erozije humuziranjem.

Poddeonica 1

Počinje na čvoru Referentnog sistema, na izlasku iz Mrčajevaca. Nju karakteriše kolovoz na kome su uočljiva različita oštećenja. Duž predmetne poddeonice nalaze se tri autobuska stajališta, u vidu izdvojenih površina (tzv. autobuske niše), koja se nalaze sa obe strane kolovoza, jedno naspram drugog, čija se lokacija zadržava, a projektom se vrši njihovo poboljšanje. Projektovana je uniformna horizontalna geometrija za svih šest niša, kao i struganje postojećeg asfaltnog sloja i ugradnja dva nova sloja: bitumenizirani noseći sloj i asfaltbetonski sloj.

Poddeonica 1 nalazi se van naselja i položena je, u najvećem delu, na plitkom nasipu.

Na početku deonice, na raskrsnici na izlazu iz Mrčajevaca, projektovano je javno osvetljenje, u cilju povećanja bezbednosti saobraćaja.

Duž deonice, postoje tri objekta, i to:

- pločasti propust, km 0+418.90, koji je u dobrom stanju, ali zahteva određene mere poboljšanja,
- most na reci Bresnica, km 2+382.50, koji je, tkđ., u dobrom stanju, ali zahteva određene mere poboljšanja,
- zasvedeni propust, km 4+966, koji se delimično ruši i popravlja.

U zoni skretanja za Tavnik, u dužini od oko 800 m, postoji visok stepen ivične izgradnje.

Od ukrštanja sa sporednim putevima, postoji:

- skretanje za Katrgu i
- skretanje za Tavnik.

Slika 2. Tipičan izgled trase na poddeonici 1

Slika 3. Lokacija jednog od tri autobuska stajališta na trasi

Slika 4. Primer ivične izgradnje

Na poddeonici 1, postoje dva vodotoka koji se ukrštaju sa putem i čije je uređenje obrađeno projektom, u cilju zaštite od bujica i zaštite trupa puta.

Slika 5. Vodotok na stacionaži km 2+382

Slika 6. Vodotok na stacionaži km 4+966

Projektom se predviđa oblaganje dna reno madracima i oblaganje obala gabionskim zidovima u odgovarajućoj dužini, kao i čišćenje rečnog toka od nanosa i rastinja.

Poddeonica 2

Počinje kod km 6+000, a završava na mestu početka mosta preko Zapadne Morave, km 12+663. Prostire se van naselja. Na njoj je zastupljenija ivična izgradnja u odnosu na poddeonicu 1. Trasa poddeonice 2 egzistira na vangradskom području i položena je, u najvećem delu, na plitkom nasipu.

Od ukrštanja sa sporednim putevima, postoji:

- skretanje za Miločaj,
- skretanje za Obrvu,
- skretanje za Cvetke,
- skretanje za Lađevce.

Duž trase, postoji 5 autobuskih stajališta, sa obe strane kolovoza, u smaknutom položaju jedno u odnosu na drugo, u vidu niša van kolovoza sa stajalištima za putnike. Takođe, postoji još jedno autobusko stajalište, sa jedne strane kolovoza, sa nišom van kolovoza i stajalištem za putnike. Njihove lokacije se zadržavaju, a projektom se predviđa njihovo poboljšanje, u smislu obnove kolovozne konstrukcije.

Postoji jedno parkiralište, duž puta, sa obe strane kolovoza, koje se zadržava i poboljšava određenim građevinskim intervencijama.

Duž trase, postoji 14 putnih objekata i to:

- 11 propusta (cevasti, pločasti i zasvedeni),
- most preko Lađevačke reke, most preko potoka Buban i most preko Gradinačkog potoka.

Projektom se predviđa čišćenje propusta i primena određenih mera u cilju poboljšanja njihove funkcije, dok su mostovi u dobrom stanju.

Slika 7. Tipičan izgled trase na poddeonici 2

Slika 8. Deo trase na nasipu višem od 3m, sa desne strane gledano u smeru rasta stacionaže

Slika 9. Vodotok na stacionaži km 6+214 (potok Bojovac)

Slika 10. Vodotok na stacionaži km 6+592 (Lađevačka reka)

Slika 11. Vodotok na stacionaži km 7+278

Slika 12. Vodotok na stacionaži km 7+645

Slika 13. Vodotok na stacionaži km 8+180 (Buban potok)

Slika 14. Vodotok na stacionaži km 9+535

Slika 15. Vodotok na stacionaži km 10+189 (potok Đurašinac)

Slika 16. Vodotok na stacionaži km 10+934

Slika 17. Vodotok na stacionaži km 11+050 (potok Gradinac)

Slika 18. Vodotok na stacionaži km 11+330 (obaloutvrda u Miločaju)

Projektom je predviđena regulacija potoka Bojovac, oblaganjem dna reno madracima, a obala gabionskim zidom visine 1m. Zatim, regulacija Lađevačke reke, izradom reno madraca i obaloutvrde upotrebom gabiona visine 2m; potoka Gradinac, izrada gabionskog zida u cilju zaštite obale od sufozije; potoka Gradinac u Miločaju izradom obaloutvrde upotrebom gabiona visine 2m. Kod ostalih vodotokova, nisu predviđeni regulacioni radovi izuzev čišćenja dna propusta i rečnog toka.

Poddeonica 3

Pružna se od km 12+818 (kraj mosta preko Zapadne Morave) do km 17+874. Most preko Zapadne Morave nedavno je rehabilitovan, te zato nije predmet projekta.

Najvećim delom prostire se van naselja, ali je prisutan visok stepen ivične izgradnje. Jednim svojim delom, poddeonica 3 prolazi kroz naselje Adrani.

Trasa poddeonice 3 egzistira na vangradskom području i položena je, u najvećem delu, na plitkom nasipu.

Od ukrštanja sa sporednim putevima, postoji:

- skretanje za Mrsac

Postoje tri autobuska stajališta van naselja. Dva autobuska stajališta nalaze se u Adranima. Svih pet autobuskih stajališta nalaze se sa obe strane kolovoza, sa nišama van kolovoza i stajalištima za putnike. Projektom se predviđa njihovo poboljšanje u vidu izgradnje novog sloja kolovozne konstrukcije.

Duž ove poddeonice, u dužini od oko 3.2 km, sa leve strane gledano u smeru rasta stacionaže, postoji izgrađena pešačka staza, koja je u dobrom stanju, što je veoma važno sa aspekta bezbednosti pešaka, imajući u vidu veliki broj pratećih sadržaja uz put, a samim tim i značajna pešačka kretanja.

Duž deonice postoji 6 putnih objekata, i to:

- 4 cevasta propusta
- most preko Musine reke i most preko pruge Kraljevo-Čačak.

Kao mera unapredjenja sistema odvodnjavanja predviđeno je čišćenje cevastih propusta, dok su mostovi u dobrom stanju.

Na delu predmetne poddeonice postoji izgrađena atmosferska kanalizacija. Voda se sa kolovoza prikuplja pomoću slivnika.

Slika 19. Deonica van naselja na poddeonici 3

Slika 20. Deonica u naselju (Adrani)

Slika 21. Nadvožnjak na izlazu iz naselja Adrani, gledano u smeru rasta stacionaže

Slika 22. Vodotok na stacionaži km 15+870 (Musina reka)

Poddeonica 4

Prostire se od km 17+874 do km 18+791 (raskrsnica sa ulicom Vojvode Stepe). Karakteriše je visok stepen ivične izgradnje (benzinske stanice, megamarketi, itd.).

Od skretanja postoji samo skretanje ka megamarketu "Tempo" i ostalim objektima u industrijskoj zoni. Postoji jedno autobusko stajalište, koje se zadržava.

Slika 23. Tipičan izgled trase na poddeonici 4

2. Rezime Plana upravljanja zaštitom životne sredine

Plan upravljanja zaštitom životne sredine (u daljem tekstu: Plan), na deonici državnog puta IB reda broj 22, deonica Mrčajeveci – Kraljevo 1 (18.791 km), urađen je na osnovu zahteva iz Projektnog zadatka i Okvirnog dokumenta koji je investitor pripremio (**Environmental Management Framework document – EMFD**).

EMFD predstavlja osnovni projektni dokument koji daje smernice, uputstva i definiše procedure u cilju smanjenja negativnih uticaja na životnu sredinu. U njemu su definisani koraci, procesi i procedure u vezi sa: utvrđivanjem mogućih uticaja projekta na životnu sredinu, analiza alternativa, procena intenziteta mogućih uticaja, mera zaštite i adekvatnog monitoringa.

Rehabilitacija predmetne deonice vrši se unutar granica putnog pojasa, tako da nema potrebe za eksproprijacijom zemljišta ni raseljavanjem stanovništva.

2.1 Zakonski i administrativni okvir

Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine je krovna institucija odgovorna za pitanja zaštite životne sredine na ovom projektu. Pored toga, ostale nadležne institucije u Republici Srbiji su Zavod za zaštitu prirode i Zavod za zaštitu spomenika kulture.

Operativne politike Banaka, koje finansiraju projekat (Svetska Banka, Evropska Banka za Rekonstrukciju i Razvoj, Evropska Investiciona Banka) su:

- Politike zaštite Svetske Banke – WB Safeguards
- Politika zaštite životne sredine Evropske Banke za Rekonstrukciju i Razvoj – EBRD Environmental Policy
- Politika zaštite životne sredine Evropske Investicione Banke – The EIB Statement of Environmental and Social Principles and Standards

Operativna politika Svetske banke (OP/BP 4.01) svrstava predmetni projekat u kategoriju koja ima određene, ali ne značajne potencijalne uticaje na životnu sredinu i socijalno okruženje (Kategorija “B”).

Prema našem Zakonu o proceni uticaja na životnu sredinu, za predmetni projekat, nije potrebno sprovesti postupak procene uticaja na životnu sredinu (predmetna deonica državnog puta ne nalazi se u blizini zaštićenog prirodnog dobra, niti u zaštićenoj okolini nepokretnog kulturnog dobra).

Saglasno politici Svetske banke (OP/BP 4.01), za projekte iz kategorije “B”, obavezna je izrada Plana upravljanja zaštitom životne sredine (Environmental Management Plan – EMP).

Za potrebe izrade Plana pribavljeni su uslovi Zavoda za zaštitu spomenika kulture Kraljevo, broj: 903/3, od 06.07.2015.god i Zavoda za zaštitu prirode Srbije, broj: 020-1393/3, od 07.07.2015.god. i izvršena terenska istraživanja i snimanja.

Na osnovu datih uslova, na predmetnoj deonici nema utvrđenih nepokretnih kulturnih dobara, niti dobara koja uživaju prethodnu zaštitu, prema Zakonu o kulturnim dobrima.

Takođe, predmetna deonica puta se ne nalazi unutar zaštićenog područja za koje je sproveden ili pokrenut postupak zaštite, niti u obuhvatu prostora ekološke mreže.

Shodno napred navedenom, uslovima Zavoda za zaštitu spomenika kulture, propisane su mere tehničke zaštite, a uslovima Zavoda za zaštitu prirode, uslovi zaštite, koji su obrađeni ovim dokumentom.

Uslovima Zavoda za zaštitu spomenika kulture Kraljevo, propisano je sledeće:

- ukoliko se, tokom radova na urgentnom održavanju i otklanjanju oštećenja na državnom putu IB 22, Preljina-Kraljevo, deonica Mrčajevci-Kraljevo 1, naiđe na nepokretne ili pokretne ostatke arheološkog porekla, investitor ili izvođač dužni su da odmah obustave dalje radove i obaveste nadležni Zavod;
- stručno lice Zavoda ima pravo da, nako uvida u otkriveni materijal, propiše praćenje radova ili arheološka iskopavanja;
- zabranjuje se neovlašćeno prikupljanje arheološkog materijala;
- izvođač/investitor je u obavezi da preduzme mere zaštite kako nalaz ne bi bio uništen i oštećen i da se sačuva na mestu i u položaju u kome je otkriven;

Uslovima Zavoda za zaštitu prirode Srbije, propisano je sledeće:

- Projektom za urgentno održavanje i otklanjanje oštećenja na državnom putu IB 22, deonica: Mrčajevci-Kraljevo 1, predvideti takva rešenja i mere koji će obezbediti uslove za očuvanje vazduha, zemljišta, podzemnih i površinskih voda;
- Sastavni deo projekta treba biti i deo koji se odnosi na organizaciju gradilišta, pri čemu je neophodno definisati:
 - privremene lokacije za skladištenje potrebnog građevinskog i drugog materijala i opreme, koje je neophodno locirati van prostora sa visokom vegetacijom, kao i plavnih zona reka i ograničiti isključivo na vreme trajanja radova;
 - privremene ili trajne lokacije (postojeće uređene komunalne objekte/deponije) za odlaganje i deponovanje šteta i drugog otpadnog građevinskog materijala u bilo kakvom stanju, kao i komunalnog otpada nastalog u toku izvođenja radova, odnosno zabranu njihovog odlaganja/deponovanja u priobalju Zapadne Morave i drugih manjih vodotokova povremenog karaktera, kao i na poljoprivrednom zemljištu, osim na lokacijama definisanim projektom;
 - predvideti da se, nakon završetka predmetnih radova, sve površine koje su na bilo koji način degradirane građevinskim i drugim radovima što pre saniraju;
 - pri izvođenju radova strogo se pridržavati trase i koridora puta kako se, pri manipulaciji vozilima i mašinama, ne bi ostavile posledice na širi prostor. Takođe, koristiti postojeću putnu mrežu, bez izgradnje novih puteva, u cilju sprečavanja fragmentacije prostora i postojećih staništa;
 - zabranjeno je servisiranje vozila i mašina duž trase puta. Ukoliko dođe do havarijskog izlivanja goriva, ulja, maziva i drugih štetnih materija, obavezna je sanacija površine i vraćanje u prvobitno stanje;
 - predmetne radove na trasi puta, koja prolazi kroz naseljena mesta, izvoditi samo u toku perioda dana zbog mogućeg uticaja buke od građevinskih mašina i vozila;
 - definisati užu i širu zonu uticaja saobraćajnice na prirodu i životnu sredinu (posebno sa aspekta očuvanja poljoprivrednog zemljišta i proizvodnje hrane odgovarajućeg kvaliteta). Predvideti zone uticaja i količine zagađivača koji, spiranjem sa kolovoza, dospavaju u zemljište i vodu, na osnovu toga utvrditi mere i preporuke za korišćenje zemljišta (zemljište pored saobraćajnice na udaljenosti 50m od ivice puta ne može se koristiti u poljoprivredne svrhe);
 - tokom izvođenja radova duž cele trase održavati maksimalan nivo komunalne higijene;
 - po izvedenim građevinskim radovima, neophodno je što pre ukloniti svu mehanizaciju, građevinski materijal i drugo. Ukoliko je došlo do narušavanja predmetnog područja (terena duž trase) treba ga sanirati. U tom smislu, uspostaviti biljni pokrivač (kultivisati teren) na svim ugroženim mestima, primenom odgovarajuće flore i vrsta koje su biološki postojane u datim klimatskim uslovima, otpornije na štetne uticaje (izduvne gasove i sl.), kao i da je izbor vrsta usklađen sa okolnim prostorom i njegovom namenom. Pri tom, izbegavati vrste koje su za naše podneblje prepoznate kao invazivne: *Acer negundo* (jasenoliski javor ili negundovac), *Amorpha fruticosa* (bagremac), *Robinia pseudoacacia* (bagrem), *Ailanthus altissima* (kiselo drvo), *Fraxinus americana* (američki jasen), *Fraxinus pennsylvanica* (pensilvanski jasen), *Celtis occidentalis* (američki koprivić), *Ulmus pumila* (sitnolisni ili sibirski brest), *Prunus padus* (sremza) i *Prunus serotina* (kasna sremza), kao i vrste koje su determinisane kao alergene (topole i sl.).

U okviru Plana upravljanja zaštitom životne sredine, izrađen je *Plan za implementaciju mera zaštite životne sredine u cilju ublažavanja negativnih uticaja projekta na životnu sredinu, kao i Monitoring plan za praćenje realizacije mera zaštite životne sredine na projektu.*

U cilju jednostavnijeg i tačnijeg praćenja ispunjenja zahteva projekta po pitanju zaštite životne sredine, u okviru Plana upravljanja zaštitom životne sredine, date su i odgovarajuće tabele, kako za plan za implementaciju mera zžs, tako i za plan monitoringa životne sredine.

Od mogućih privremenih uticaja projekta na životnu sredinu izdvajaju se:

- buka, otpad i prašina,
- aerozagađenje,
- uticaj na tlo i vodne resurse,
- uticaj na okolna naselja,
- uticaj na odvijanje saobraćaja i bezbednost na putu,
- moguća oštećenja pristupnih saobraćajnica,
- uticaj na biljni i životinjski svet, itd.

Većina uticaja na životnu sredinu su privremenog karaktera i prestaće da postoje sa završetkom radova na rehabilitaciji predmetne deonice.

U tekstu koji sledi će ukratko biti razložen svaki od potencijalnih uticaja na životnu sredinu, dok će mere za umanjene negativnih uticaja biti date u okviru *Plana za implementaciju mera zaštite životne sredine u cilju ublažavanja negativnih uticaja projekta na životnu sredinu*, a mere za praćenje uticaja u okviru *Monitoring plana za praćenje realizacije mera zaštite životne sredine na projektu.*

• **Buka, otpad i prašina**

Duž predmetne deonice, ne postoje izvori buke koji bi mogli imati negativan uticaj na životnu sredinu.

Buka, otpad i prašina, koji će nastati u toku izvođenja radova, imaće privremene neželjene efekte na lokalno stanovništvo, kao i zaposlene u zoni radova. Primenom mera datih u ovom dokumentu, njihov uticaj biće smanjen na najmanju moguću meru.

Intenzitet buke, nakon rehabilitacije, ostaće nepromenjen u odnosu na postojeće stanje. Pri tom, najznačajniji uticaj buke na okolno stanovništvo, javlja se na prolasku državnog puta kroz naselje Adrani.

Kratkim osvrtom na zakonsku regulativu iz oblasti zaštite životne sredine u Republici Srbiji, konkretno Zakon o zaštiti od buke u životnoj sredini ("Službeni Glasnik RS" 36/09 i 88/10), zaključujemo da izradi projekta zidova za zaštitu od buke prethode radnje propisane pomenutim zakonom, koje nisu predviđene projektnim zadatkom i ne predstavljaju predmet ovog projekta.

• **Aerozagađenje**

Zagađenje vazduha, koje može nastati usled emisije izduvnih gasova radnih vozila i mehanizacije, u zoni gradilišta i njegovoj neposrednoj blizini, može imati određeni, ali ne značajan, negativan uticaj na životnu sredinu, koji će, implementacijom propisanih mera, biti doveden na najmanji mogući nivo.

Kvalitet vazduha, nakon rehabilitacije, ostaće nepromenjen u odnosu na postojeće stanje, jer se ne očekuje da će rehabilitacija predmetne deonice predstavljati uzrok povećanja obima saobraćaja.

- **Uticao na tlo i vodne resurse**

U toku izvođenja radova, ali i eksploatacije puta, može se javiti određeni uticao na zagađenje tla i voda, koji najčešće nastaje u akcidentnim situacijama (npr. prosipanje goriva, ulja,...).

Kroz primenu mera definisanih u prilogu 1 ovog dokumenta, njihov uticao može biti sveden na minimum.

Od značajnijih privremenih uticaja na tlo, tj. okolno zemljište, može se izdvojiti emisija izduvniha gasova, koji dopjevaju na površinu zemlje spiranjem sa padavinama. Međutim, njihov uticao se ne povećava nakon rehabilitacije, već ostaje nepromenjen.

Od značajnijih privremenih uticaja na vode (površinske i podzemne), može se izdvojiti uticao sanitarnih otpadnih voda iz radničkog kampa, kao i voda koja se koristi za pranje i održavanje mehanizacije. Međutim, njihov uticao na zagađenje voda je neznatan i biće minimiziran kroz primenu mera u Prilogu 1 ovog dokumenta.

- **Uticao na okolna naselja**

Predmetna deonica državnog puta prolazi kroz naseljeno mesto Adrani, kao i deo naselja Grdica (Kraljevo).

Kao što je napred navedeno, rehabilitacija puta vrši se u okviru granica putnog pojasa, te stoga neće biti potrebe za raseljavanjem stanovništva.

Uticao buke i prašine na okolno stanovništvo, biće smanjen kroz primenu propisanih mera.

Projektom saobraćajne signalizacije koji obuhvata privremenu saobraćajnu signalizaciju, koja se postavlja za vreme izvođenja radova na putu, biće obrađen način označavanja radova u naselju, sa uputstvom izvođaču radova o bezbednom postavljanju i uklanjanju privremene saobraćajne signalizacije i opreme, koji će uzimati u obzir naročito: obezbeđenje uslova za nesmetano kretanje ranjivih učesnika u saobraćaju (pešaka i biciklista), smanjenje brzine motorizovanih učesnika u saobraćaju, posebno u zoni škole u Adranima, itd.

Osim toga, projektom saobraćajne signalizacije, koji obuhvata signalizaciju i opremu, koja se postavlja nakon završetka radova, biće primenjene mere zaštite pešaka, biciklista i dece (naročito u zoni škole), na prolasku državnog puta kroz Adrane.

- **Uticao na odvijanje saobraćaja i bezbednost na putu**

S obzirom da će se radovi na rehabilitaciji predmetne deonice izvoditi uz odvijanje saobraćaja (zahtev iz Projektnog zadatka), projektom privremene saobraćajne signalizacije, biće dat način označavanja gradilišta, u zavisnosti od konkretnih uslova na putu, tehnologije izvođenja radova, dužine gradilišta. Tom prilikom, akcenat je dat na smanjenje brzine kretanja učesnika u saobraćaju, upotrebu opreme, trepćućih svetala, a sve u cilju postizanja pravovremenog i adekvatnog obaveštavanja učesnika u saobraćaju, o tome da nailaze na deonicu na kojoj je režim saobraćaja promenjen usled izvođenja radova i da je potreban dodatan oprez. Takođe, Izvođač će obezbediti zaštitu zaposlenih u zoni radova, u skladu sa Zakonom o bezbednosti i zdravlju na radu i Zakonom o radu.

Prilikom projektovanja stalne saobraćajne signalizacije, biće primenjene aktivne i pasivne mere u cilju povećanja bezbednosti u saobraćaju.

Iz toga proizilazi da će, u toku eksploatacije puta, negativan uticao saobraćaja na bezbednost na putu, biti smanjen, tj. bezbednost će, uz primenu mera aktivne i pasivne bezbednosti biti podignuta na najviši nivo.

- **Moguća oštećenja pristupnih saobraćajnica**

Tokom izvođenja radova, na predmetnoj deonici puta, ne postoji rizik od oštećenja pristupnih saobraćajnica. Naime, na deonici postoje raskrsnice sa sporednim putevima, i to:

- raskrsnica u Mrčajevcima (čvor RS) (ukrštanje sa državnim putem IIA reda br. 182)
- skretanje za Katrgu
- skretanje za Obrvu
- skretanje za Tavnik
- skretanje za Lađevce
- skretanje za Cvetke
- skretanje za Miločaj
- skretanje za Mrsac
- raskrsnica sa ulicom Vojvode Stepe u na ulasku u Kraljevo

Pored toga, postoje priključci zemljanih ili asfaltnih puteva (tzv. lenija), koji služe za pristup poljoprivrednim parcelama.

Poboljšanje raskrsnice u Mrčajevcima obuhvaćeno je projektom urgentnog održavanja i otklanjanja oštećenja za poddeonicu 1 (od km 0+000 do km 6+000), i to su radovi koji će se izvoditi kao posebna celina. Radovi se odnose na zamenu asfaltbetonskog sloja.

Poboljšanje raskrsnice sa ulicom Vojvode Stepe u Kraljevu radi se prema posebnoj projektnoj dokumentaciji, kojom se predviđa formiranje kružnog toka saobraćaja, zbog bezbednijeg odvijanja saobraćaja. Takođe, izvođenje radova na izgradnji kružnog toka predstavlja posebnu fazu radova.

Posebnu fazu radova predstavljaju, takođe, radovi na trasi, po definisanim poddeonicama. U okviru tih radova, na ukrštanjima sa sporednim putevima, biće izvršeno nivelaciono uklapanje slojem asfalta.

Na raskrsnicama, na kojima je utvrđeno da geometrijski elementi ne ispunjavaju zahteve bezbednosti saobraćaja, projektovano je njihovo poboljšanje, sa primenom mera unapređenja bezbednosti saobraćaja.

Na mestima ukrštanja državnog puta i lenija, projektovana su otresišta.

Na mestima kućnih pristupa, projektovane su rampe na uklapanju sa državnim putem.

- **Uticaj na biljni i životinjski svet**

U toku izvođenja radova, može se javiti neznatan uticaj prašine i izduvnih gasova iz radnih vozila na vegetaciju i useve, koji se nalaze u neposrednoj blizini gradilišta.

U toku eksploatacije puta, uticaj na biljni i životinjski svet ostaje nepromenjen u odnosu na postojeće stanje.

Gore navedeni pojedinačni uticaji, njihov intenzitet i značaj u pogledu životne sredine, prikazani su u preglednoj tabeli u tekstu dole.

Aktivnost	Vrsta uticaja	Intenzitet uticaja	Vrednovanje značaja uticaja/mera
Izvođenje radova	Buka	Nizak	Privremeni uticaj Primena mera iz Plana u Prilogu 1
Eksploatacija puta		Bez uticaja	Ne povećava se negativan uticaj u odnosu na postojeće stanje/bez uticaja
Izvođenje radova	Otpad	Nizak	Privremeni uticaj Primena mera iz Plana upravljanja otpadom i otpadnim materijama
Izvođenje radova	Prašina	Nizak	Privremeni uticaj/Primena mera iz Plana u Prilogu 1
Eksploatacija puta		Bez uticaja	Ne povećava se negativan uticaj u odnosu na postojeće stanje/bez uticaja
Izvođenje radova	Kvalitet vazduha	Nizak	Privremeni uticaj Primena mera iz Plana u Prilogu 1
Eksploatacija puta		Bez uticaja	Ne povećava se negativan uticaj u odnosu na postojeće stanje/bez uticaja
Izvođenje radova	Uticaj na tlo i vodne resurse	Nizak	Privremeni uticaj Primena mera iz Plana u Prilogu 1
Eksploatacija puta		Bez uticaja	Ne povećava se negativan uticaj u odnosu na postojeće stanje/bez uticaja
Izvođenje radova	Uticaj na okolna naselja	Nizak	Privremeni uticaj Primena mera iz Plana u Prilogu 1
Eksploatacija puta		Smanjen negativan uticaj u odnosu na postojeće stanje	Primenom određenih mera u projektu
Izvođenje radova	Uticaj na odvijanje saobraćaja i bezbednost na putu	Nizak	Privremeni uticaj. Primena mera iz Plana u Prilogu 1
Eksploatacija puta		Smanjen negativan uticaj u odnosu na postojeće stanje	Primenom određenih mera u projektu
Izvođenje radova	Moguća oštećenja pristupnih saobraćajnica	Ne postoji	/
Izvođenje radova	Uticaj na biljni i životinjski svet	Nizak	Privremeni uticaj Primena mera iz Plana u Prilogu 1
Eksploatacija puta		Bez uticaja	Ne povećava se negativan uticaj u odnosu na postojeće stanje/bez uticaja
	Kumulativni uticaj	Nizak	Privremeni uticaj Primena mera iz Plana u Prilogu 1

Tabela 1. Pregled aktivnosti i mogućih uticaja na žs, sa vrednovanjem uticaja

Zaključak, koji se može doneti na osnovu gore prikazanih parametara uticaja, je da je kumulativni

negativan uticaj na životnu sredinu **nizak i privremenog karaktera**, te da će, implementacijom mera propisanih u Prilogu 1 ovog dokumenta, biti sveden na najmanju meru.

Duž trase puta nema izvora buke, prašine, otpadnih materija, te jedini negativni uticaji koji mogu nastati, nastaću kao posledica radova na rehabilitaciji, za koje su propisane adekvatne mere Planom. Osim toga, primenom mera aktivne i pasivne bezbednosti u projektu, biće povećan nivo bezbednosti učesnika u saobraćaju, a samim tim i lokalnog stanovništva, posebno na prolasku državnog puta kroz naselje.

2.2 Plan za implementaciju mera zaštite životne sredine u cilju ublažavanja negativnih uticaja projekta na životnu sredinu

Planom su obuhvaćeni svi očekivani uticaji na životnu sredinu, kao i predložene mere ublažavanja tih uticaja u toku projektovanja, izvođenja radova i eksploatacije. Plan upućuje na uslove dobijene od nadležnih institucija, zakone i ugovorna dokumenta, lokaciju, vremenski okvir, kao i odgovornost za njegovo sprovođenje i nadzor.

Obaveze izvođača

Izvođač radova će primenjivati predložene mere u toku projektovanja i izvođenja radova, što znači da su troškovi predloga i primene mera obračunati u okviru troškova rehabilitacije. Izvođač je u obavezi da, za sprovođenje propisanih mera, odredi stručno i kvalifikovano osoblje, koje će snositi odgovornost za ispunjenje zahteva u pogledu zaštite životne sredine, predviđenih ovim dokumentom.

Izvođač je u obavezi da, pre početka radova, pripremi odgovarajuće planove.

- **Plan organizacije i upravljanja gradilištem**

Dakle, Izvođač je u obavezi da, pre početka izvođenja radova, izradi Plan organizacije i upravljanja gradilištem i postupka prema njemu u toku izvođenja radova.

S obzirom da se predmetna deonica ne nalazi unutar zaštićenog područja za koje je sproveden ili pokrenut postupak zaštite, niti je u obuhvatu prostora ekološke mreže, Zavod za zaštitu prirode izdao je uslove zaštite prirode, među kojima se, između ostalog, nalaze i uslovi formiranja Plana organizacije gradilišta, koje Izvođač mora ispoštovati prilikom formiranja Plana organizacije i upravljanja gradilištem.

Prema datim uslovima zaštite prirode, a u cilju ispunjavanja zahteva koji proizilaze iz zakonske regulative, kao i zahteva zaštite životne sredine, izvođač radova, u okviru Plana organizacije gradilišta mora predvideti, a u toku izvođenja radova, ispoštovati sledeće:

1. Privremene lokacije za skladištenje potrebnog građevinskog i drugog materijala i opreme, neophodno je locirati izvan prostora sa visokom vegetacijom, kao i plavnih zona reke, i ograničiti isključivo na period trajanja radova;
2. Privremene ili trajne lokacije (postojeće uređene komunalne objekte/deponije) za odlaganje i deponovanje šuta i drugog otpadnog građevinskog materijala, kao i komunalnog otpada nastalog u toku izvođenja radova, moraju biti izvan priobalja Zapadne Morave i drugih manjih vodotokova, niti smeju biti na poljoprivrednom zemljištu, osim na lokacijama definisanim projektom;
3. Pri izvođenju radova strogo se pridržavati trase i koridora puta kako se pri manipulaciji vozilima i mašinama ne bi ostavile posledice na širi prostor. Takođe, potrebno je koristiti postojeću putnu mrežu, bez izgradnje novih puteva, u cilju sprečavanja fragmentacije

- prostora i postojećih staništa;
4. Zabranjeno je servisiranje vozila i mašina duž trase puta. Ukoliko dođe do havarijskog izlivanja goriva, ulja/maziva i drugih štetnih materija, obavezna je sanacija površine i vraćanje u prvobitno stanje;
 5. Na delu prolaska državnog puta kroz naselje, radove izvoditi samo u toku dana, zbog mogućeg uticaja buke, koju stvaraju građevinske mašine i vozila;
 6. Definisati užu i širu zonu uticaja saobraćajnice na prirodnu i životnu sredinu (posebno sa aspekta očuvanja poljoprivrednog zemljišta i proizvodnje hrane odgovarajućeg kvaliteta). Predvideti zone uticaja i količine zagađivača koji, spiranjem sa kolovoza, dospevaju u zemljište i vodu, i na osnovu toga utvrditi mere i preporuke za korišćenje zemljišta (zemljište pored saobraćajnice na udaljenosti 50 m od ivice kolovoza puta ne može se koristiti u poljoprivredne svrhe);
 7. Tokom izvođenja radova, duž cele deonice, održavati maksimalan nivo komunalne higijene;
 8. Prostor zahvaćen izvođačevim objektima ograničiti na minimum, kako bi se smanjilo nepotrebno raščišćavanje vegetacije;
 9. Objekti izvođača radova (u radničkom kampu) treba da budu ograđeni adekvatnom zaštitnom ogradom;
 10. Gradilište mora biti propisno drenirano (odvodnjavano). Asfaltirane površine, uključujući i zone za parkiranje vozila, radionice i skladišta goriva, odvodnjavaju se ka separatoru za ulje i masti;
 11. Sanitarne otpadne i zagađene vode tretirati pre upuštanja u recipijent, u skladu sa Zakonom o vodama;
 12. Prostor za skladištenje goriva mora biti na min 20 m udaljenosti od vodotoka;
 13. Ako se na gradilištu čuva više od 5000 l goriva, treba ga skladištiti u zatvorenim rezervoarima, na betonskoj podlozi, koja može da izdrži 110% kapaciteta rezervoara
 14. Izvođač mora da ima obučeno osoblje, koje je kompetentno da rukuje gorivom i ukloni posledice slučajnog prosipanja;
 15. Sva otpadna ulja, filteri za ulja i gorivo, biće prikupljeni i odlagani na sigurnim mestima. Prilikom zatvaranja gradilišta, svo kontaminirano zemljište treba iskopati i zameniti novim slojem zemljišta;
 16. Uklonjen materijal slagati u gomile odgovarajuće veličine, u skladu sa zahtevima upravljanja i ponovne upotrebe istih;
 17. Ograničiti obim iskopavanja, kako bi se smanjila mogućnost erozije zemljišta. Izvođač radova treba da obezbedi mere zaštite kojima će se sprečiti erozija zemljišta;
 18. Po završetku radova, neophodno je, što pre, ukloniti svu mehanizaciju, građevinski materijal itd. Ukoliko je došlo do narušavanja predmetnog područja (terena duž trase), treba ga sanirati. U tom smislu, uspostaviti biljni pokrivač (kultivisati teren) na svim ugroženim mestima, primenom odgovarajuće flore i vrsta koje su biološki postojane u datim klimatskim uslovima, otpornije na štetne uticaje (izduvne gasove i sl.). Pritom, izbegavati vrste koje su za naše podneblje prepoznate kao invazivne i one koje su determinisane kao alergene. Za više detalje, koristiti se uslovima Zavoda za zaštitu prirode, koji su sastavni deo ovog dokumenta;
 19. Predvideti da se sve površine, koje su na bilo koji način degradirane građevinskim radovima, nakon završetka predmetnih radova, u najkraćem roku saniraju;
 20. Po završetku radova, neophodno je, što pre, ukloniti mehanizaciju, građevinski materijal, kontejnere, rezervne delove i drugu opremu.

2.3 Upravljanje zaštitom životne sredine u toku izvođenja radova na hitnom održavanju i popravci oštećenja

Radovi na urgentnom održavanju i popravci oštećenja izvođiće se u skladu sa Tehničkim uslovima

za građenje, koji su urađeni na bazi dokumenta “SRCS – Tehnički uslovi za građenje puteva u Republici Srbiji”, i čine sastavni deo tehničke dokumentacije, a obuhvataju:

- Pripremne radove,
- Zemljane radove,
- Sistem za odvodnjavanje,
- Kolovoznu konstrukciju,
- Građevinske konstrukcije,
- Saobraćajnu signalizaciju i opremu.

Od veoma velikog značaja, za sprovođenje zakonskih zahteva i zahteva Operativne politike Svetske banke, je da Izvođač pripremi i sprovede Plan upravljanja zaštitom životne sredine, koji treba da definiše sledeće:

- Opis i prikaz lokacije kontejnera, opreme za održavanje, mehanizacije, skladišnih objekata maziva i goriva, udaljenost od vodotokova, itd. (šema gradilišta);
- Plan upravljanja otpadnim vodama, kojim je predviđeno formiranje sanitarnog čvora i sprečavanje zagađenja vodotokova i podzemnih voda;
- Mehanizam žalbe, putem kojeg, lokalno stanovništvo i druga zainteresovana lica, mogu izneti svoje mišljenje, sugestije i primedbe u vezi sa sadržajem plana (u toku javne prezentacije Plana, formular za žalbu biće javno dostupan);
- Plan upravljanja zemljištem, kojim su date mere u cilju smanjenja erozije zemljišta usled dejstva vetra i vode, zatim, mere očuvanja plodnosti gornjeg sloja zemljišta;
- Plan smanjenja uticaja prašine predviđa način i raspored prskanja pristupnih puteva, gradilišnih, tj. transportnih puteva (ukoliko se isti nalaze u blizini naselja), kao i spisak opreme koja se, tom prilikom, koristi. Plan obuhvata i način reagovanja izvođača, u toku izvođenja radova, usled pojave veće količine prašine, zatim, primenu mera kontrole, tj. suzbijanja nastanka prašine prskanjem vode na mestu mogućeg nastanka prašine;
- Plan koji predviđa lokacije iskopavanja i vađenja materijala, kao i mere sanacije koje treba realizovati za područja pozajmiša i transportnih puteva (korišćenih u toku izvođenja radova), po završetku radova;
- Plan upravljanja otpadom i otpadnim materijama. Odlaganje otpada: svi građevinski otpadni materijali (daske, pesak, vreće od cementa, šljunak, itd.) treba da budu odloženi na propisan način, tj. na deponije sa odobrenim lokacijama. Opasan otpad će se ukloniti sa gradilišta i čuvati u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom (“Službeni Glasnik RS” 36/09). Plan upravljanja otpadom treba da predvidi i mogućnost ponovne upotrebe otpadnog materijala ili reciklaže. Plan treba da sadrži detalje privremenog skladištenja otpada, transport otpada, kao i tretman pre konačnog odlaganja ili reciklaže. Za skladištenje otpada u tečnom i čvrstom stanju, moraju se koristiti propisni objekti, a obavezno je i praćenje otpada koji napusti gradilište do konačnog odlaganja ili reciklaže. Izvođač, za tu namenu, priprema proceduru kojom se definiše odgovornost svakog pojedinca u procesu praćenja otpada po napuštanju gradilišta. Na taj način, omogućava se kontrola da li je upravljanje otpada rešeno u skladu sa pozitivnom praksom i propisima koji tretiraju tu oblast;
- Plan skladištenja goriva i maziva. Ovaj plan predviđa procedure za skladištenje, prevoz i korišćenje goriva i maziva, punjenje mašina, kao i smanjenje rizika od zagađenja vode i zemljišta. Ukoliko dođe do ispuštanja/prosipanja goriva i maziva, neophodno je da se to mesto odmah očisti, pomoću odgovarajuće opreme, kojom su opremljena vozila za punjenje goriva.
- Plan radova u zoni reka i vodotokova sadrži procedure za očuvanje reka i vodotokova, kao i životinjskog sveta koji živi u njima, za vreme izvođenja radova na regulaciji vodotokova, predviđenih projektom.
- Plan reagovanja u akcidentnim situacijama. Sadrži procedure za reagovanje u vanrednim situacijama, u slučaju nezgoda i većih akcidentnih situacija, u cilju zaštite ljudi, imovine i

- prirodnih resursa.
- Plan upravljanja bukom u životnoj sredini. Sva oprema, mehanizacija i radna vozila treba da ispunjavaju standarde Evropske Unije u pogledu zaštite od buke. Izvođač će, u cilju smanjenja neželjenog dejstva buke na lokalnu zajednicu, predvideti izvođenje radova tokom dana.
- Plan rekultivacije. Obuhvata radove na čišćenju i rekultivaciji gradilišta i uklanjanju objekata izvođača. Izvođač je u obavezi da očisti gradilište, ukloni sav otpad i otpadne materije, mašine i kontaminirano zemljište. U skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom ("Službeni Glasnik RS" 36/09), Izvođač je u obavezi da gradilište, okolni prostor i transportne puteve vrati u prvobitno stanje, kako bi služili svojoj osnovnoj svrsi. Tu se, pre svega, misli na čišćenje i pejzažno uređenje prostora zahvaćenog gradilištem. Ukoliko izvođač ne postupi prema gore definisanoj proceduri, kojom se obezbeđuje rekultivacija gradilišta, Investitor ima pravo da obustavi isplatu, organizuje čišćenje o svom trošku, a iznos konačnog obračuna izvedenih radova, izvođaču umanjiti za taj deo.

Bezbednost i zdravlje na radu

Pre početka radova, izvođač identifikuje potencijalne opasnosti i formira Plan bezbednosti na gradilištu. U planu je potrebno navesti lice koje će biti kontakt osoba u slučaju nezgode. Ovaj plan se dostavlja nadzornom organu na saglasnost, nedelju dana pre početka projekta. Planom se definiše sledeće:

- Obaveza Izvođača da onemogući upotrebu droge i alkohola na gradilištu;
- Obaveza Izvođača da predvidi sigurnosne mere i obezbedi zaštitnu opremu za sve radnike (oprema za ruke, glavu, oči, uši, zaštitna obuća);
- Obezbedi neophodan materijal za pružanje prve pomoći, kao i obučena lica za pružanje prve pomoći, sve u skladu sa odredbama Zakona o bezbednosti i zdravlju na radu ("Službeni Glasnik RS" 101/05);
- Obezbedi radnicima vodu za piće, pranje i toalete;
- Obaveza izvođača je da obezbedi sve mere bezbednosti i zaštite radnika u skladu sa zakonskom regulativom koja tretira tu oblast;
- Obaveza izvođača, u pogledu zaštite i bezbednosti lokalnog stanovništva, ogleda se u sledećem:
 - održavanje u bezbednom stanju mehanizacije i kamiona,
 - održavanje adekvatne obuke u cilju obezbeđivanja odgovornog ponašanja svih vozača i rukovaoca mašinama,
 - obezbeđivanje i zaštita svih tereta koji se prevoze kamionima (obavezna primena cerade),
 - obezbeđivanje poštovanja ograničenja brzine,
 - diskvalifikacija onih vozača koji ne ispoštuju samo jedno pravilo za očuvanje bezbednosti lokalne zajednice.
 - Obaveza izvođača u fazi projektovanja, a što će imati posledice na bezbednost lokalne zajednice i svih učesnika u saobraćaju, ogleda se u sledećem:
 - primena mera usporavanja saobraćaja u zoni škole,
 - unapređivanje bezbednosti saobraćaja, kroz primenu mera aktivne i pasivne bezbednosti,
 - analiza bezbednosti saobraćaja, koja obuhvata analizu saobraćajnih nezgoda i identifikaciju "crnih deonica" i/ili "crnih tačaka".
 - Obaveza izvođača, tokom redovnog održavanja predmetne deonice, a u cilju povećanja bezbednosti, ogleda se u sledećem:
 - košenje trave,
 - krpljenje rupa na kolovozu,
 - čišćenje sistema za odvodnjavanje,
 - pranje saobraćajne signalizacije,
 - održavanje saobraćajne opreme,

- itd.

Napred navedene radove iz oblasti redovnog održavanja treba izvoditi redovno, uz korišćenje saobraćajne signalizacije i opreme za vreme izvođenja radova, koja će omogućiti bezbedno regulisanje saobraćaja za vreme izvođenja radova.

Sezonsko održavanje, kao što je sanacija šteta izazvanih elementarnim nepogodama, izvodiće se po potrebi.

Periodično održavanje, koje obuhvata poboljšanje puta, obavlja se u skladu sa Programom radova, koji se formira na godišnjem nivou od strane upravljača puta, odn. JP PS.

Kompletan Plan upravljanja zaštitom životne sredine, Izvođač će dostaviti JP PS, koje treba da izvrši proveru, a naročito:

- da li su preduzete sve aktivnosti u cilju zaštite životne sredine, kako bi se izbegle štete ili smetnje za imovinu i lica koja su pogođena projektom,
- da li su preduzete sve mere u pogledu bezbednosti zaposlenih u zoni radova,
- da li su preduzete sve mere u pogledu bezbednosti učesnika u saobraćaju,
- da li su preduzete sve mere u pogledu bezbednosti lokalne zajednice,
- itd...

2.4 Monitoring plan za praćenje realizacije mera zaštite životne sredine na projektu

Monitoring plan, za praćenje realizacije predloženih mera, prikazan je u Prilogu II ovog dokumenta. Glavne komponente plana uključuju sledeće:

- Aspekti životne sredine koje treba pratiti i dokaz verifikacije praćenja mera zaštite životne sredine
- Specifične oblasti, lokacije i parametri koje treba pratiti
- Standardi i kriterijumi
- Praćenje nivoa buke u blizini naselja
- Praćenje nabavke materijala (transport, skladištenje, upotreba,...)
- Trajanje, učestalost i procena troškova monitoringa,
- Institucionalna odgovornost za praćenje i nadzor.

U fazi monitoringa, priprema se Kontrolna lista, koju koristi nadzorni organ na terenu. Ispunjene i potpisane kontrolne liste dostavljaju se JP PS, koje će biti odgovorno za praćenje i izveštavanje o usaglašenosti.

Pored toga, JP PS, će formirati bazu podataka o žalbama, pimpljenim od strane svih zainteresovanih strana.

3. Institucionalna odgovornost i način izveštavanja

JP PS je zaduženo i odgovorno za sprovođenje projekta u skladu sa *Planom za implementaciju mera zaštite životne sredine u cilju ublažavanja negativnih uticaja projekta na životnu sredinu i Monitoring planom za praćenje realizacije mera zaštite životne sredine na projektu*. Nosioc te aktivnosti je u nadležnosti nadzornog organa JP PS.

Pre početka radova, JP PS, će dostaviti Banci predmetni Plan upravljanja zaštitom životne sredine, na saglasnost.

3.1 Obaveze i odgovornosti izvođača u ovoj fazi

Kao što je već ranije napomenuto, Izvođač je u obavezi da pripremi plan upravljanja i njime definiše mere za ublažavanje negativnih uticaja, koje je u obavezi da preduzme u fazi izvođenja radova, kao i da sačini Monitoring plan, na osnovu kojeg će se pratiti realizacija mera.

Za te aktivnosti, Izvođač nema pravo na posebnu naknadu, osim za analizu kvaliteta vode i merenja nivoa buke.

Izvođač bi trebalo da, u svom timu, ima specijalistu za zaštitu životne sredine, koji će nadgledati i vršiti kontrolu aktivnosti koje su u vezi sa zaštitom životne sredine. Takođe, on će koordinirati između Izvođača, JP PS i nadležnog Ministarstva u vezi sa žalbenim postupkom, u toku realizacije projekta.

Po završetku radova, JP PS preuzima odgovornost u pogledu praćenja realizacije mera i stanja životne sredine.

Nadležno Ministarstvo ima ovlašćenje da obustavi radove, ukoliko se radovi ne izvode u skladu sa propisima zaštite životne sredine. Inspekcija za zaštitu životne sredine, u tom slučaju, obaveštava JPPS o obustavi radova po nalogu Ministarstva.

Predmetni Plan upravljanja zaštitom životne sredine, u fazi Nacrta, objavljuje se na internet sajtu JP PS, kako bi zainteresovana javnost bila u mogućnosti da izrazi svoje mišljenje i interese u procesu donošenja odluka. Tokom javne prezentacije Nacrta ovog dokumenta, javnost direktno utiče na formiranje Konačne sadržine Plana, koji, nakon unošenja mišljenja i sugestija zainteresovane javnosti, predstavlja finalni dokument.

3.2 Izveštavanje

Projektant → JPPS

Projektant priprema Plan upravljanja kao sastavni deo Glavnog projekta. Takođe, priprema javnu prezentaciju plana i obavlja konsultacije sa zainteresovanom javnošću. Nakon prezentacije, projektant podnosi JPPS detaljan Izveštaj o obavljenim javnim konsultacijama. Primedbe, sugestije i zapažanja, prikupljene tokom javne prezentacije, čine sastavni deo Finalnog Plana upravljanja zžs.

Izvođač radova → JPPS

Izvođač priprema izveštaje o usaglašenosti sa Planom upravljanja zaštitom životne sredine (periodično), koji sadrže mere zaštite životne sredine i aktivnosti na praćenju koje su urađene tokom perioda izveštavanja. Izvođač vodi računa o poštovanju svih mera zaštite životne sredine i, o tome, obaveštava JPPS. Izveštaji će obuhvatiti objašnjenje svih preduzetih aktivnosti u vezi sa zaštitom životne sredine, rezultate merenja i istraživanja, kao i preporuke u pogledu budućih aktivnosti i mera zaštite.

Ukoliko dođe do nezgode ili ugrožavanja životne sredine, izvođač odmah podnosi izveštaj JPPS o tome. JPPS i Izvođač snose solidarnu odgovornost za izveštavanje o bilo kakvoj vrsti ugroženosti i nezgodi.

Izvođač će, pored toga, pripremiti i dostaviti JPPS “Godišnji izveštaj o životnoj sredini i socijalnim aspektima”, koji će sadržati sve aktivnosti na projektu, u toku jedne kalendarske godine.

Mehanizam žalbi je uveden kako bi se omogućilo da sve primedbe i sugestije u vezi sa Planom budu razmotrene, a podnosioci žalbe, tj. zainteresovane strane budu informisane o ishodu žalbe i uvaženi njihovi predlozi.

Nadzor na projektu → JPPS

O rezultatima, u toku redovnog praćenja realizacije mera preduzetih od strane Izvođač radova, u okviru periodičnih izveštaja, nadzor na projektu će izveštavati JPPS.

JPPS → Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture, Svetska banka, Evropska Banka za Rekonstrukciju i Razvoj i Evropska Investiciona Banka

“Godišnji izveštaj o životnoj sredini i socijalnim aspektima”, koji uključuje izveštaj o implementaciji i praćenju mera iz Plana upravljanja zžs, biće pripremljen od strane JPPS i predat međunarodnim finansijskim institucijama na pregled. Međunarodne finansijske institucije će, pregledati izveštaj i verifikovati njegov sadržaj na bazi periodičnih poseta lokaciji. Izveštaj će sadržati status mera za implementaciju, dodatne mere za praćenje koje treba implementirati, izveštaj o neusaglašenosti sa merama zaštite životne sredine, primedbe primljene od lokalnog stanovništva, nevladinih organizacija, itd.

U slučaju teških nezgoda ili ljudskih žrtava, JPPS odmah obaveštava Svetsku Banku i EIB.

Praćenje usaglašenosti sa zahtevima iz Plana upravljanja zžs i Okvirnog dokumenta (EMFD), uključujući i praćenje implementacije mera, za vreme realizacije projekta, vrši JPPS preko svoje organizacione jedinice, i izveštava Banku o tome, na polugodišnjem nivou. Za proveru kvaliteta sprovođenja Plana upravljanja zžs, JPPS će imenovati specijalistu za zaštitu životne sredine.

3.3 Javna prezentacija i učešće zainteresovanih strana

U skladu sa zahtevima Politika Međunarodnih finansijskih institucija, tokom pripreme Plana, biće održane javne konsultacije.

PRILOG I:

Plan za implementaciju mera zaštite životne sredine u cilju ublažavanja negativnih uticaja projekta na životnu sredinu

Faza	Predmet razmatranja	Mere ublažavanja	Institucionalna odgovornost		Komentari
			Sprovođenje	Nadzor	
Projektovanje					
Pre početka radova	Poštovanje regulative iz oblasti zaštite žs	Ishodovani su uslovi Zavoda za zaštitu spomenika kulture Kraljevo, Zavoda za zaštitu prirode Srbije	Projektant ili Izvođač i JPPS	JPPS	
Pre početka radova	Lokacija i organizacija gradilišta mora biti odobrena od strane JP PS i mora da zadovolji sledeće:	<ul style="list-style-type: none"> - gradilište mora biti izvan prostora sa visokom vegetacijom, kao i plavnih zona reke - prostor ograničiti na minimum, kako bi se smanjilo nepotrebno raščišćavanje vegetacije i degradacija gornjeg sloja zemljišta - sanitarne otpadne i zagađene vode tretirati pre upuštanja u recipijent, u skladu sa Zakonom o vodama - gradilište mora biti propisno drenirano (odvodnjavano); Asfaltirane površine, uključujući i zone za parkiranje vozila, radionice i skladišta goriva, odvodnjavaju se ka separatoru ulja i masti - predvideti separatore ulja i masti, u cilju zaštite vodotokova od zagađenja - ograničiti obim iskopavanja, kako bi se smanjila mogućnost erozije zemljišta - primeniti mere zaštite kojima će se sprečiti erozija zemljišta - izbegavati iskopavanje zemljišta u vlažnim uslovima - odlaganje otpadnog građevinskog materijala mora biti izvan priobalja Zapadne Morave i vodotokova 	Izvođač i JPPS	JPPS	

Pre početka radova	Izbor lokacije za postavljanje radničkog kampa mora biti učinjen tako da zadovolji sledeće:	<ul style="list-style-type: none"> - postaviti radnički kamp na lokaciju koja je prihvatljiva sa ekološkog, kulturnog i društvenog aspekta - radnički kamp postaviti izvan naselja, kako bi se izbegli društveni konflikti prouzrokovani korišćenjem prirodnih resursa ili kako bi se sprečili negativni uticaji radničkog kampa na okolno stanovništvo - organi lokalne samouprave u čijoj je nadležnosti zaštita na radu, bezbednost i zdravlje na radu, će biti informisani o postavljanju radničkog kampa, kako bi mogli da vrše nadzor nad javnim zdravljem stanovništva, kao i inspekciju primene mera iz oblasti bezbednosti i zaštite na radu 	Izvođač	Nadzor na projektu JPPS	
Pre početka radova	Sadržaj radničkog kampa u pogledu zadovoljenja osnovnih uslova za rad zaposlenih	<ul style="list-style-type: none"> - smeštaj radnicima - pouzdan izvor vodosnabdevanja (kvalitet vode mora biti na zadovoljavajućem nivou, u skladu sa standardima) - sanitarni čvor i odvodnjavanje otpadnih voda 	Izvođač	Nadzor na projektu JPPS	
U toku izvođenja radova	Upravljanje otpadom i otpadnim materijama	<ul style="list-style-type: none"> - uklonjen materijal slaže se u gomile odgovarajuće veličine, kako bi mogao da se odloži ili ponovo iskoristi - otpad razdvojiti prema vrsti: organski na jednu, neorganski na drugu stranu - izabrati postojeću deponiju komunalnog otpada, na udaljenosti minimalno 500m od kampa, kako ljudi ne bi bili izloženi uticaju raspadanja otpada 	Izvođač	Nadzor na projektu JPPS	

		<ul style="list-style-type: none"> - ograditi deponiju žicom kako bi se sprečio neovlašćen pristup istoj - izbegavati formiranje privremenih deponija, već sav čvrst otpad odlagati na odobrenim deponijama komunalnog otpada. - prilikom upravljanja otpadom, pridržavati se odredbi Zakona o upravljanju otpadom 			
U toku izvođenja radova	Upravljanje zdravljem i bezbednošću radnika	<ul style="list-style-type: none"> - obezbediti komplete za pružanje prve pomoći na gradilištu i u radničkom kampu - obezbediti zalihu lekova i lice koje će biti obučeno za pružanje prve pomoći - obezbediti vozilo hitne pomoći u slučaju vanredne situacije i potrebe za transportom radnika do zdravstvene ustanove - pružiti radnicima kratke treninge iz oblasti najbolje higijenske prakse 			
Faza izrade projekta	Bezbednost ranjivih učesnika u saobraćaju	Kroz projekat su obrađeni pešački prelazi, kao i prelazi biciklističkih staza preko kolovoza. Primenjene su adekvatne mere za usporavanje saobraćaja. Projektovane rampe koje omogućavaju korišćenje ručnih kolica, invalidskih kolica, dečijih kolica.	Projektant	Tehnička kontrola JPPS	
Pre početka radova	Informisanje javnosti o radovima na rehabilitaciji	Potrebno je obavestiti javnost putem javnih konsultacija o obimu i načinu izvođenja radova i o tome kako radovi mogu uticati na normalno odvijanje saobraćaja i života. Obezbediti mehanizam putem kojeg će, lokalno stanovništvo, moći da uloži			

		žalbu/primedbu u vezi sa načinom izvođenja radova			
Plan upravljanja zaštitom životne sredine					
U toku izvođenja radova	Plan upravljanja zaštitom žs	<p>Kroz plan predvideti i obezbediti sprovođenje sledećih aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • plan organizacije i upravljanja gradilištem • plan upravljanja otpadnim vodama • mehanizam žalbe • plan upravljanja zemjištem • plan smanjenja uticaja prašine • plan iskopavanja i vađenja materijala • plan upravljanja otpadom i otpadnim materijama • plan skladištenja goriva i maziva • plan radova u zoni reka i vodotokova • plan reagovanja u akcidentnim situacijama • plan upravljanja bukom u životnoj sredini • plan rekultivacije 	Izvođač	Nadzor na projektu JPPS	
Otpočinjanje radova					
U toku izvođenja radova	Sredstva lične zaštite i obuka iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu	Izvođač je odgovoran da svi radnici budu upoznati sa Planom bezbednosti i zdravlja na radu. Pored toga, neophodno je prisustvo koordinatora u fazi izvođenja radova, prema Uredbi o bezbednosti i zdravlju na radu na	Izvođač	Nadzor na projektu JPPS	

		privremenim ili pokretnim gradilištima			
U toku izvođenja radova	Arheološki lokalitet	U slučaju nailaska na pokretne ili nepokretne ostatke arheološkog lokaliteta, Izvođač je u obavezi da odmah o tome obavesti nadležni Zavod za zaštitu spomenika kulture i JPPS Zabranjeno je neovlašćeno prikupljanje arheološkog materijala Preduzeti mere zaštite kako nalaz ne bi bio uništen i oštećen i kako bi se sačuvao na mestu i u položaju u kome je otkriven	Izvođač	Izvođač/JPPS/nadležni Zavod	
Nabavka materijala					
U toku izvođenja radova	Asfaltna baza	Koristiti postojeće asfaltna baze koje imaju dozvolu za rad	Izvođač	Nadzor	
U toku izvođenja radova	Kamenolom	Koristiti postojeće kamenolome koji imaju dozvolu za rad	Izvođač	Nadzor	
U toku izvođenja radova	Pozajmišta peska i šljunka	Koristiti postojeća pozajmišta, koja imaju dozvolu za rad	Izvođač radova/Separacija peska i šljunka	Izvođač radova/Separacija peska i šljunka	
Transport materijala					
U toku izvođenja radova	Asfalt	Asfalt se najčešće transportuje kiperima sa metalnim košem. Oni se prekrivaju ceradima zbog zaštite mase od prevelikog hlađenja u toku transporta	Izvođač/prevoznik	Izvođač/prevoznik	
U toku izvođenja radova	Kamen	Potrebno je poprskati vodom kamionski tovar kako bi se sprečilo stvaranje prašine	Izvođač/prevoznik	Izvođač/prevoznik	
U toku izvođenja radova	Pesak i šljunak	Potrebno je poprskati vodom kamionski tovar kako bi se sprečilo stvaranje	Izvođač/prevoznik	Izvođač/prevoznik	

		prašine			
U toku izvođenja radova	Upravljanje saobraćajnom bukom, izduvnim gasovima i zagušenjima na putu	- isporuku materijala vršiti u periodu izvan vršnog časa (09-14h); - koristiti alternativne pravce, ako postoji mogućnost, kako bi se rasteretio tok na glavnom pravcu	Izvođač/prevoznik	Izvođač/prevoznik	
Gradilište					
U toku izvođenja radova	Štetan uticaj buke i vibracija na radnike i okolno stanovništvo	- poštovati radno vreme u skladu sa Zakonom o radu, radove izvoditi isključivo preko dana; - koristiti mehanizaciju opremljenu prigušivačima buke, u skladu sa standardima EU; - redovno održavati mehanizaciju u skladu sa procedurama proizvođača; - organizovati da se utovar i istovar kamiona, kao i manipulativne operacije odvijaju na gradilištu, kako bi se smanjio negativan uticaj buke na lokalno stanovništvo - izbegavati nepotrebnu upotrebu alarma i sirena - obučiti rukovaoce mašina o potencijalnim problemima koji mogu nastati, a prouzrokovani su bukom, i obučiti ih kako da reaguju u takvim situacijama	Izvođač	Izvođač	
U toku izvođenja radova	Negativan uticaj prašine	- prskati vodom površine na gradilištu, kao i transportne puteve; - pokrivanje ceradom vozila koja služe za transport, redovno pranje i održavanje vozila	Izvođač	Izvođač	
U toku izvođenja radova	Uticaj na odvijanje	Kroz projekat privremene signalizacije	Izvođač/Projektant	Izvođač/Nadzor na	

	saobraćaja i bezbednost na putu	predvideti bezbedan način za odvijanje saobraćaja, kojim će se vozači pravovremeno informisati da nailaze na zonu u kojoj treba prilagoditi brzinu i vožnju novonastaloj situaciji. Za odvijanje saobraćaja koristiti postojeću mrežu saobraćajnica, bez izgradnje novih saobraćajnica; primeniti mere za zaštitu ranjivih učesnika u saobraćaju, tj. bezbedne pešačke prelaze i prelaze biciklističke staze preko kolovoza, osvetliti raskrscnicu u Mrčajevcima		projektu	
U toku izvođenja radova	Zagađenje vode i zemljišta nepravilnim skladištenjem otpadnih materijala, upravljanjem i korišćenjem	Predvideti prostor za skladištenje materijala; sprečiti oticanje vode sa površina koje su namenjene za pranje mehanizacije direktno u vodotokove i okolno zemljište; prethodno vodu odvesti do separatora ulja i masti	Izvođač	Izvođač	
U toku izvođenja radova	Zagađenje vode i zemljišta nepravilnim odlaganjem otpadnih materijala	Odlaganje otpadnog materijala na mestu koje je zaštićeno od ispiranja, na mestu na gradilištu koje je predviđeno za to, ili na postojećoj deponiji; prilikom skladištenja otpada primeniti najbolju međunarodnu praksu (IFCM EHS – Opšte smernice). Posebne mere primeniti pri skladištenju opasnog otpada (ograničavanje pristupa, korišćenje lične zaštitne opreme), kako bi se sprečio štetni uticaj po radnike, lokalno stanovništvo i životnu sredinu. Imenovati lica odgovorna za skladištenje i razvrstavanje otpada	Izvođač	Izvođač	
U toku izvođenja radova	Zagađenje vode i zemljišta nepravilnim	- obezbediti transport otpada vozilima za tu namenu;	Izvođač	Izvođač	

	održavanjem opreme i prilikom punjenja goriva	- obuka vozača za rukovanje i odlaganje otpada i vođenju odgovarajuće dokumentacije o samom teretu			
U toku izvođenja radova	Bezbednost radnika	- obezbediti radnicima zaštitnu opremu i obuku iz oblasti zaštite i bezbednosti na radu; - obezbediti bezbedno odvijanje saobraćaja za vreme izvođenja radova, kao i pristup svim objektima u tom periodu	Izvođač	Izvođač	
U toku izvođenja radova	Prostor zauzet gradilištem	- čišćenje, rekultivacija prostora; - obnavljanje zasada vegetacije	Izvođač	Izvođač	
Redovno održavanje					
U procesu redovnog održavanja	Štetan uticaj buke na radnike i okolno stanovništvo	- poštovati radno vreme u skladu sa Zakonom o radu, radove izvoditi isključivo preko dana; - koristiti mehanizaciju opremljenu prigušivačima buke, u skladu sa standardima EU;	Izvođač na održavanju	Izvođač na održavanju	
U procesu redovnog održavanja	Potencijalno zagađenje vazduha, vode i zemljišta prouzrokovano prašinom, emisijom izduvnih gasova, usled prosipanja goriva, ulja i maziva	Primeniti najbolju inženjersku praksu pri korišćenju i bezbednom skladištenju maziva, goriva i ulja, obezbediti pravilno punjenje gorivom i održavanje opreme, otpad sakupljati i skladištiti u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom. Vodu koja je zaprljana ne ispuštati direktno u recipijent, već je prethodno propustiti kroz separator masti i ulja	Izvođač na održavanju	Izvođač na održavanju	
U procesu redovnog održavanja	Uticaj buke i vibracija	- poštovati radno vreme u skladu sa Zakonom o radu, radove izvoditi isključivo preko dana;	Izvođač na održavanju	Izvođač na održavanju	

U procesu redovnog održavanja	Bezbednost radnika	<ul style="list-style-type: none"> - obezbediti radnicima zaštitnu opremu i obuku iz oblasti zaštite i bezbednosti na radu; - obezbediti bezbedno odvijanje saobraćaja za vreme izvođenja radova, kao i pristup svim objektima u tom periodu 	Izvođač na održavanju	Izvođač na održavanju	
U procesu redovnog održavanja	Erozija, odron i opasne situacije	Usled pojave odrona na putu i drugih opasnih situacija, do trenutka uspostavljanja redovnog režima saobraćaja, potrebno je postaviti odgovarajuće znakove opasnosti, ograničiti brzinu kretanja učesnika u saobraćaju, horizontalne i vertikalne zapreke i druga sredstva zaštite	Izvođač na održavanju	Izvođač na održavanju	

PRILOG II:

Monitoring plan za praćenje realizacije mera zaštite životne sredine na projektu

<u>Predmet</u> monitoringa	<u>Parametar</u> koji treba pratiti	<u>Gde</u> se vrši praćenje parametara	<u>Kako</u> treba pratiti parametar/vrsta opreme	<u>Kada</u> treba da se prati parametar (učestalost)	<u>Zašto</u> treba pratiti parametar	Institucionalna odgovornost
						<u>Sprovođenje</u>
Izgradnja						
Asfaltna baza	Posedovanje zvanične dozvole za rad	Asfaltna baza	Nadzor na projektu/inspekcija	Pre početka radova	Treba obezbediti usaglašenost procesa u asfaltnoj bazi sa zahtevima bezbednosti, zdravlja i životne sredine	Rukovodilac baze
Kamenolom	Posedovanje zvanične dozvole za rad	Kamenolom	Nadzor na projektu/inspekcija	Pre početka radova	Treba obezbediti usaglašenost procesa u kamenolomu sa zahtevima bezbednosti, zdravlja i životne sredine	Rukovodilac kamenoloma
Pozajmišta peska i šljunka	Posedovanje zvanične dozvole za rad	Pozajmišta ili separacije peska i šljunka	Nadzor na projektu/inspekcija	Pre početka radova	Treba obezbediti usaglašenost procesa na pozajmištima sa zahtevima bezbednosti, zdravlja i životne sredine	Rukovodilac pozajmišta ili separacije
Transport materijala						
Asfalt	Kamionski tovar pokriven ceradom	Asfaltna baza/gradilište	Nadgledanje od strane nadzornog organa	Najmanje jednom nedeljno	Treba obezbediti usaglašenost sa zahtevima bezbednosti, zdravlja i životne sredine	Nadzorni organ (Izvođač)
Kamen	Kamionski tovar pokriven ceradom	Kamenolom/gradilište	Nadgledanje od strane nadzornog organa	Najmanje jednom nedeljno	Treba obezbediti usaglašenost sa	Nadzorni organ (Izvođač)

					zahtevima bezbednosti, zdravlja i životne sredine	
Pesak i šljunak	Kamionski tovar pokriven ceradom	Pozajmišta (separacije) peska i šljunka/gradilište	Nadgledanje od strane nadzornog organa	Najmanje jednom nedeljno	Treba obezbediti usaglašenost sa zahtevima bezbednosti, zdravlja i životne sredine	Nadzorni organ (Izvođač)
Upravljanje saobraćajnom bukom, izduvnim gasovima i zagušenjima na putu	Trasa kretanja, vreme kretanja kamiona i mehanizacije	Transportni putevi/gradilište	Nadgledanje od strane nadzornog organa	Najmanje jednom nedeljno	Treba obezbediti usaglašenost sa zahtevima bezbednosti, zdravlja i životne sredine	Nadzorni organ (Izvođač)
Štetan uticaj buke i vibracija na radnike i okolno stanovništvo	Poštovanje radnog vremena Provera mehanizacije sa aspekta održavanja i smanjenja buke i vibracija Nivo buke	Gradilište i u neposrednoj blizini naselja	Osmatranje Detektor nivoa buke	Na početku projekta i periodično, u toku trajanja projekta, po potrebi, u zavisnosti od rezultata merenja	Treba obezbediti da radovi budu u skladu sa zahtevima očuvanja bezbednosti, zdravlja i životne sredine	Nadzorni organ (Izvođač)
Prašina	Aerozagadenje	Gradilište i njegova neposredna okolina	Osmatranje	Kontrole u toku isporuke i transporta materijala, kako bi se utvrdilo da su sva vozila za transport tereta pokrivena, kao i kontrola prskanja vodom svih mesta koja mogu biti izvori prašine	Treba obezbediti da radovi budu u skladu sa zahtevima očuvanja bezbednosti, zdravlja i životne sredine	Nadzorni organ (Izvođač)
Uticaj na odvijanje saobraćaja i bezbednost na putu	Postojanje projekta koji obuhvata postavljanje	Gradilište	Kontrola	Pre početka radova, tj. pre svake faze izvođenja radova	Treba obezbediti da radovi budu u skladu sa zahtevima	Nadzorni organ (Izvođač)

	saobraćajnu signalizaciju za vreme izvođenja radova				očuvanja bezbednosti, zdravlja i životne sredine	
Smanjen pristup aktivnostima u zoni gradilišta	Obezbeđen alternativni pristup	Zona gradilišta	Kontrola	Provera u skladu sa dinamikom odvijanja radova, po fazama	Treba obezbediti da radovi budu u skladu sa zahtevima očuvanja bezbednosti, zdravlja i životne sredine	Nadzorni organ (Izvođač)
Bezbednost ranjivih učesnika u saobraćaju	Da li su projektom predviđene mere koje se odnose na usporavanje saobraćaja, Primena mera za zaštitu ranjivih učesnika u saobraćaju	Gradilište/duž cele deonice putnog pravca	Kontrola	Pre početka radova kao i tokom izvođenja radova	Treba obezbediti da radovi budu u skladu sa zahtevima očuvanja bezbednosti, zdravlja i životne sredine i što manje ometanje saobraćaja	Nadzorni organ (Izvođač)
Zagađenje vode i zemljišta nepravilnim odlaganjem otpadnih materijala	Kvalitet vode i zemljišta	Zapadna Morava, Musina reka i svi vodotokovi koji se nalaze duž trase	Uzorkovanje vode i vršenje analize u akreditovanoj laboratoriji	Pre početka radova na rehabilitaciji, jednom u toku trajanja radova i jednom nakon završetka radova	Treba obezbediti da radovi budu u skladu sa zahtevima očuvanja bezbednosti, zdravlja i životne sredine i što manje ometanje saobraćaja	Nadzorni organ (Izvođač)
Bezbednost radnika	Zaštitna oprema Sprovođenje obuke iz oblasti zaštite na radu organizacija saobraćaja za vreme izvođenja radova	Gradilište (uža i šira zona)	Kontrola	Stalna provera u toku rada	Treba obezbediti da radovi budu u skladu sa zahtevima očuvanja bezbednosti, zdravlja i životne sredine i što manje ometanje saobraćaja	Nadzorni organ (Izvođač)
Redovno održavanje						

Štetan uticaj buke i vibracija na radnike i okolno stanovništvo	Poštovanje radnog vremena Provera mehanizacije sa aspekta održavanja i smanjenja buke i vibracija Nivo buke	Gradilište i u neposrednoj blizini naselja	Osmatranje Detektor nivoa buke	Kontrole u toku redovnog održavanja i po prijavi	Treba obezbediti da radovi budu u skladu sa zahtevima očuvanja bezbednosti, zdravlja i životne sredine i što manje ometanje saobraćaja	JPPS
Bezbednost radnika	Zaštitna oprema organizacija saobraćaja za vreme izvođenja radova	Gradilište (uža i šira zona)	Kontrola	Stalna provera u procesu redovnog održavanja i po prijavi	Treba obezbediti da radovi budu u skladu sa zahtevima očuvanja bezbednosti, zdravlja i životne sredine i što manje ometanje saobraćaja	JPPS
Bezbednost na putu tokom održavanja i eksploatacije						
Povećana brzina vozila	Stanje saobraćajnih znakova Brzina kretanja učesnika u saobraćaju	Deonica puta obuhvaćena projektom	Detektori brzine	Tokom procesa održavanja i u toku eksploatacije	Kako bi se smanjila mogućnost saobraćajnih nezgoda i bezbedno odvijanje saobraćaja	Izvođač radova na održavanju Saobraćajna policija
Erozija, odron i opasne situacije	Postavljanje znakova usled nastanka opasne situacije do otklanjanja njenog uzroka	Deonica puta obuhvaćena projektom	Kontrola	Tokom procesa održavanja i u toku eksploatacije	Kako bi se smanjila mogućnost saobraćajnih nezgoda i bezbedno odvijanje saobraćaja	Izvođač radova na održavanju

Predloženi model - dopunski podaci koje treba uključiti u planove monitoringa:

1. Opšte		
Da li je projekat usklađen sa svim zahtevima (uzimajući u obzir usvojene akcione planove, izuzeća ili odstupanja)?	Da ☐ Ne ☐	Ako ne, molimo da pružite informacije o neusaglašenosti:
Da li je projekat usklađen sa svim važećim ekološkim i socijalnim zakonima i propisima?	Da ☐ Ne ☐	Ako ne, molimo da pružite informacije o neusaglašenosti:
Da li je bilo nesreća ili incidenata koji su izazvali štetu po životnu sredinu, doveli do povreda ili smrtnih slučajeva, uticali na radnike, lokalnu zajednicu ili kulturna dobra. Da li je firma pozivana na odgovornost?	Da ☐ Ne ☐	Ako jeste, molimo opišite, uključujući mere za otklanjanje štete i sprečavanje ponavljanja:
Da li je preduzeće materijalno ugroženo eventualnim izmenama zakona i regulativa (Zakon o radu, životnoj sredini, socijalnoj zaštiti, bezbednosti i zdravlju na radu)?	Da ☐ Ne ☐	Ako jeste, molimo opišite:
Koliko puta je vršena inspekcija od strane nadležnih organa iz oblasti životne sredine?	Broj:	Molimo da navedete detalje njihovih poseta, uključujući broj i vrstu eventualnih prekršaja:
Koliko puta je vršena inspekcija od strane nadležnih organa iz oblasti životne sredine?	Broj:	Molimo da navedete detalje njihovih poseta, uključujući broj i vrstu eventualnih prekršaja:

Da li su nakon inspekcija propisani penali, kazne i/ili korektivne mere?	Da ☐ Ne ☐	Ako jesu, molimo objasnite, uključujući i status sprovođenja korektivnih mera:
Da li je Kompanija angažovala podizvođače na radovima vezanim za projekat?	Da ☐ Ne ☐	Ako jeste, molimo navedite za koje vrste posla i kako je kompanija pratila usklađenost rada podizvođača sa akcionim planom životne sredine i socijalnim akcionim planom:
Da li su neki od gore navedenih prekršaja bili odgovornost podizvođača?	Da ☐ Ne ☐	Ako jesu, molimo navedite detalje, uključujući kako će Kompanija da obezbedi sprovođenje korektivnih mera od strane Podizvođača?
Da li su neki od radova sprovedni u smanjenom obimu, da li su povremeno obustavljeni ili potpuno prekinuti zbog zaštite životne sredine, zdravlja, bezbednosti ili zakonskih propisa?	Da ☐ Ne ☐	Ako jesu, molimo objasnite:
Molimo da navedete programe, inicijative ili subprojekte koje sprovodi Kompanija u cilju poboljšanja rada i sistema upravljanja u oblasti socioloških aspekata i očuvanja životne sredine: Molimo da navedete nivo rashoda glavnih i operativnih troškova i da li se oni odnose na potrebe akcionog plana životne sredine i socioloških uticaja ili neke druge inicijative:		

2. Status akcionog plana životne sredine i socioloških uticaja

Molimo da pružite informacije o statusu svake stavke u okviru Akcionog plana životne sredine i socioloških uticaja. Ako je plan ažuriran tokom perioda izveštavanja, molimo priložiti kopiju novog plana.

3. Podaci monitoringa životne sredine¹

Molimo da pružite informacije o imenu i kontakt detaljima vašeg menadžera životne sredine:				
Parametar ²	Vrednost ³	Jedinica	Status usklađenosti ⁴	Komentari ⁵
Otpadne vode				
Ukupna količina otpadne vode				
Biohemijskap otrošnja kiseonika (BPK)				
Hemijska potrošnja kiseonika				
Suspendovane čestice				

1

Molimo vas da obezbedite rezultate monitoringa životne sredine sprovedene od strane Kompanije ili njenih konsultanata. Ako već imate sve tražene podatke dostupne u drugom formatu (obliku), onda oni mogu da se koriste.

2 Nije nužno primeniti sve parametre. Molimo vas da popunite one redove koji su najrelevantniji za sektor industrije. Dodatni parametri mogu da se dodaju ako je neophodno.

3 Nije nužno primeniti sve parametre. Molimo vas da popunite one redove koji su najrelevantniji za sektor industrije. Dodatni parametri mogu da se dodaju ako je neophodno.

4 Molimo Vas za izveštaj o usklađenosti prema standardima za ovaj projekat (obično lokalni, EU i/ili Svetska Banka).

5 Pored svih drugih komentara, molimo Vas da navedete da li prijavljena merenja važe za sve ili samo neke procese.

Fosfor					
Nitrati					
Teški metali					
(Drugi)					
Emisije u vazduh					
Sumpordi oksid SO ₂					
Oksidi azota NO _x					
mikročestice					
Ugljendioksid CO ₂					
Metan CH ₄					
Azot suboksid N ₂ O					
Hidrofluorokarboni HFCs					

Sumporheksafluorid SF ₆					
(Drugi)					
Drugi parametri					
Buka					
(Drugi)					
Čvrst otpad					
Molimo vas da navedete vrstu i količinu čvrstog otpada generisanog zbog izvođenja Projekta. Navedite ako je neka vrsta otpada opasna. Navedite šta od otpada može ponovo da se koristi ili reciklira, kao i način odlaganja.					
4. Korišćenje resursa i dobijeni proizvodi					
Molimo da pružite informacije o imenu i kontakt detaljima vašeg menadžera životne sredine:					
Parametar	Vrednost	Jedinica mere		Status uskladenosti	Komentari⁶
Upotrebljena goriva					
Ulje					
Benzin					
Kamenugalj					
Lignit					
Elektroenergetski sistem					
Toplotna energija					

⁶ Pored svih drugih komentara, molimo Vas da navedete da li prijavljene mere važe za sve ili samo neke od procesa. Navedite neke parametre kvaliteta goriva (npr. oktanska vrednost)

Potrošene sirovine					
Sirovina 1					
Sirovina 2					
Dobijeni proizvodi					
Proizvod 1					
Proizvod 2					
5. Upravljanje ljudskim resursima					
Molimo da pružite informacije o imenu i kontakt detaljima vašeg menadžera ljudskim resursima:					
	Ukupno	Novozaposleni u ovom izveštajnom periodu	Otpušteni u ovom izveštajnom periodu		
Broj neposredno zaposlenih:					
Broj angažovanih radnika pod ugovorom:					
Da li je tokom perioda izveštavanja sprovedena kolektivna redundacija?	Da ☐ Ne ☐	Ako jeste, objasnite plan redundacije, razloge za sprovođenje, planirani broj radnika i kako su odabrani, sprovedena savetovanja i mere za ublažavanje efekata redundacije:			
Da li postoje planovi redundacije radne snage za sledeću godinu?	Da ☐ Ne ☐	Ako postoji, predstaviti plan redundacije, uključujući razloge za otpuštanje viškova, broj radnika koji je obuhvaćen i način na koji su odabrani:			
Da li je tokom perioda izveštavanja bilo nekih promena u radničkom sindikatu Kompanije?	Da ☐ Ne ☐	Ako jeste, molimo objasnite detaljno i navedite odnos prema radničkom sindikatu:			

Ako sindikat ne postoji, da li ima dr. predstavnika radnika?	Da ☐ Ne ☐	Ako ima, molimo objasnite njihovo učešće tokom perioda izveštavanja:
Da li je bilo promena u kolektivnom ugovoru?	Da ☐ Ne ☐	Ako jeste, molimo opišite detaljno:
Da li je tokom perioda izveštavanja neko od zaposlenih podneo bilo kakvu pritužbu?	Da ☐ Ne ☐	Ako jeste, navedite tačan broj podnetih žalbi, zasebno za svaki pol, kao i predmete ovih žalbi i objasniti na koji način se Kompanija bavila ovim problemom:
Da li je neko od zaposlenih prijavio slučaj uznemiravanja ili nasilnog ponašanja tokom perioda izveštavanja?	Da ☐ Ne ☐	Ako jeste, navedite tačan broj podnetih žalbi, zasebno za svaki pol, kao i predmete ovih žalbi i objasniti na koji način se Kompanija bavila ovim problemom:
Da li je bilo štrajkova i drugih kolektivnih sporova koji se odnose na rad i uslove rada u Kompaniji, tokom izveštajnog perioda?	Da ☐ Ne ☐	Ako jesu, navesti razloge i prirodu ovih sporova i objasniti na koji način ih je Kompanija rešavala:
Da li su tokom perioda izveštavanja vođeni sudski postupci u vezi sa uslovima rada?	Da ☐ Ne ☐	Ako jeste, navedite sporna pitanja i njihov ishod:

<p>Da li je tokom izveštajnog perioda bilo promena u sledećim oblastima:</p> <p>☐ Reprezentativni sindikat, ☐ Kolektivni ugovor, ☐ Nediskriminacija i jednake mogućnosti za sve, ☐ Jednaka zarada za jednak rad, ☐ Rodna ravnopravnost, ☐ Maltretiranje i uznemiravanje, uključujući i seksualno uznemiravanje, ☐ Zapošljavanje lica ispod 18 godina starosti, ☐ Zarada (visina plate, redovni i prekovremeni rad), ☐ Prekovremeni rad, ☐ Radno vreme, ☐ Balans između posla i privatnog života, ☐ Unutarnji mehanizam za radnike, ☐ Zdravlje i bezbednost.</p>	<p>Da ☐</p> <p>Ne ☐</p>	<p>Ako jeste, navedite detalje, uključujući i nove inicijative ako postoje:</p>
--	---	---

6. Podaci o zaštiti zdravlja i bezbednosti na radu

<p>Molimo da pružite informacije o imenu i kontakt detaljima vašeg menadžera ljudskim resursima:</p>	
--	--

	Neposredno zaposleni:	Radnici na ugovor:		Neposredno zaposleni:	Radnici na ugovor:
Količina posla, koji u periodu izveštavanja, prosečan radnik obavi za sat vremena:			Broj smrtnih slučajeva ⁷		
Budžet koji je potrošen na bezbednost i zdravlje na radu (ukupan iznos i valuta):			Broj povreda koje su uzrokovale odsustvovanje sa posla:		

⁷ Ako to već niste uradili, molimo Vas da se obezbedi poseban izveštaj sa detaljima o okolnostima pod kojima je došlo do smrti.

Obuka iz bezbednosti i zdravlja na radu koja je sprovedena u ovom periodu (po osobi ili danima):			Broj incidenata koji je doveo do vremenskog zaostatka u obavljanju posla (uključujući i transport) ⁸		
Broj izgubljenih radnih dana ⁹ usled incidenata:			Broj slučajeva profesionalnog oboljenja:		
Broj dana na bolovanju:					
Uzroci incidenta (padovi, velika opterećenja, udarci predmetima, strujni udar itd):					
Molimo Vas da navedete detalje o svim smrtnim slučajevima ili većim incidentima koji nisu prethodno prijavljeni Bankama, uključujući i ukupne naknade isplaćene zbog povrede na radu ili bolesti (iznos i valuta):					
Molimo Vas da ukratko predstavite obuku u prevenciji i reagovanju u hitnim situacijama, koju su zaposleni prošli u toku perioda izveštavanja:					
Molimo Vas da ukratko predstavite vežbe reagovanja u hitnim situacijama koje su sprovedene u toku perioda izveštavanja:					
7. Zainteresovane strane					
Molimo da pružite informacije o imenu i kontakt detaljima vašeg menadžera za odnose sa javnošću:					
Molimo vas da pružite informacije o sprovođenju Plana uključivanja zainteresovanih strana i predstavite odnose koji su uspostavljeni sa njima tokom perioda izveštavanja, uključujući:					
<ul style="list-style-type: none"> - Sastanci ili druge inicijative sprovedene tokom perioda izveštavanja, putem kojih se vrši povezivanje sa javnošću ili javnim organizacijama; - Informacije koje su dobile zainteresovane strane u toku perioda izveštavanja, a tiču se zaštite životne sredine, socijalnih i bezbednosnih pitanja; - Pokrivenost u medijima; - Saradnja sa udruženjima građana, posebno iz oblasti očuvanja životne sredine. 					
Molimo opišite bilo kakve promene u Planu uključivanja zainteresovanih strana:					
Tokom perioda izveštavanja, koliko žalbi ili pritužbi je dobijeno na Projekat, od strane javnih ili civilnih organizacija? Molimo Vas da ih razvrstate po grupama kojima pripadaju zainteresovane strane. Ukratko predstavite probleme koji se spominju u žalbama i pritužbama i kako su oni rešeni:					

⁸ Nesposobnost za rad u trajanju od najmanje jednog celog radnog dana nakon nesreće ili bolesti.

⁹ Izgubljeni radni dani su broj radnih dana nakon povrede ili oboljenja, tokom kojih je zaposleni bio van posla ili je imao ograničene radne aktivnosti zbog profesionalnog oboljenja ili bolesti.

8. Akcioni plan raseljavanja sa statusom i izveštavanjem

Postojeće zauzimanje zemljišta

Molimo Vas da tokom perioda izveštavanja podnesete izveštaj o primeni Akcionog plana raseljavanja, koristeći pokazatelje praćenja koji su navedeni u planu i popunite tabelu. Molimo vas da date rezultate bilo kog drugog plana monitoringa i dodatne informacije, ukoliko mislite da je korisno.

Da li je svim ugroženim licima izvršena potpuna kompenzacija zbog fizičkog izmeštanja i da li je usled Projekta došlo do ekonomskih gubitaka?	Da ☐ Ne ☐	Ako nije, navedite koliko je još ostalo neizmirenih isplata za kompenzaciju (u smislu broja i procenata korisnika i iznosom za plaćanje) i navedite kada će se izvršiti ove isplate:
Da li je zauzimanje zemljišta imalo neke dodatne, nepredviđene uticaje na osnovne životne potrebe i standard ugroženog stanovništva, a da to nije predviđeno akcionim planom raseljavanja?	Da ☐ Ne ☐	Ako jeste, kvantitativno ih odredite i navedite koje su mere preduzete kako bi se minimizirao ili ublažio njihov uticaj. Ako nije, navedite kako su praćeni potencijalni uticaji na osnovne životne potrebe stanovništva.
Da li su uočene neke ugrožene grupe?	Da ☐ Ne ☐	Ako jesu, navedite te grupe i opišite dodatne mere koje su preduzete kako bi se smanjio negativan uticaj na njih.
Ukoliko je moguće, da li su sve tranzitne naknade plaćene?	Da ☐ Ne ☐	Ako nisu, navedite koliko je još ostalo neizmirenih isplata (u smislu broja i procenata korisnika i iznosom za plaćanje) i navedite kada će se izvršiti ove isplate:
Da li je svim ugroženim licima pružena pravna podrška?	Da ☐ Ne ☐	Ako jeste, navedite koliko osoba je iskoristilo pravnu pomoć.

Da li su rešeni preostali prigovori o polaganju prava na zemljište i resurse?	Da ☐ Ne ☐ Nije primenljivo ☐	Ako nisu, navesti koliko je još ostalo prigovora i kada se očekuje njihovo rešavanje.
Da li je bilo žalbi i tužbi u vezi novog zauzimanja zemljišta?	Da ☐ Ne ☐	Ako jeste, navedite koliko i sažeto predstavite njihov sadržaj.
Da li je Kompanija redovno izveštavala ugroženo stanovništvo o ostvarenom napretku u sprovođenju akcionog plana raseljavanja?	Da ☐ Ne ☐	Ako jeste, navesti koliko sastanaka je održano i koliko učesnika je njima prisustvovalo.
Novo zauzimanje zemljišta Ako je u periodu izveštavanja došlo do novog zauzimanja zemljišta, molimo Vas da obezbedite dokumenta u vezi zemljišnih transakcija. Priložite nov ili revidovani Akcioni plan preseljavanja koji se odnosi na novo zauzimanje zemljišta, sa opisanim merama ublažavanja, kompenzacije, postignutih dogovora itd. i obezbedite tabelarni prikaz sa listom ugroženog stanovništva i statusom kompenzacije.		
Da li su neka lica bila fizički raseljena?	Da ☐ Ne ☐	Ako jeste, koliko njih je raseljeno?
Da li su neka lica bili ekonomski ugrožena?	Da ☐ Ne ☐	Ako jeste, koliko njih?
Da li je vlada pomogla preseljenja?	Da ☐ Ne ☐	

9. Saradnja sa zajednicom i razvoj

Molimo Vas da navedete da li je tokom perioda izveštavanja firma sprovela socijalne inicijative ili inicijative za razvoj zajednice, kao i odgovarajuće troškove ako postoje:

PRILOG III:

Zakonska regulativa

Zakoni:

- Zakon o planiranju i izgradnji ("Službeni Glasnik RS" Br. 72/2009, 81/2009, 64/2010, 24/2011, 42/2013, 145/2014)
- Zakon o zaštiti prirode ("Službeni Glasnik RS", 36/09)
- Zakon o zaštiti životne sredine ("Službeni Glasnik RS" Br. 135/04, 36/09, 72/09)
- Zakon o proceni uticaja na životnu sredinu ("Službeni Glasnik RS" Br. 135/2004, 36/2009)
- Zakon o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu ("Službeni Glasnik RS" br. 135/2004)
- Zakon o upravljanju otpadom ("Službeni Glasnik RS" broj 36/2009 i 88/2010)
- Zakon o zaštiti od buke ("Službeni Glasnik RS" broj 36/09)
- Zakon o vodama ("Službeni Glasnik RS", 46/91, 53/93, 67/93, 48/94, 54/96, 101/05)
- Zakon o šumama ("Službeni Glasnik RS", 46/91, 83/92, 54/93, 60/93, 53/93, 67/93, 48/94, 54/96, 101/05)
- Zakon o zaštiti vazduha ("Službeni Glasnik RS" broj 36/09 i 10/2013)
- Zakon o bezbednosti i zdravlju na radu ("Službeni Glasnik RS" broj 101/05)

Regulative definisane na osnovu Zakona o Uticaju na životnu sredinu uključuju sledeće:

- Uredba o utvrđivanju liste projekata za koje je obavezna procena uticaja i liste projekata za koje se može zahtevati procena uticaja na životnu sredinu ("Službeni Glasnik RS" Br. 114/08)
- Priručnik zakona o sadržaju zahteva za neophodnost Procene i o sadržaju zahteva za specifikacijama obima i sadržaja Studije EIA ("Službeni Glasnik RS" Br. 69/05)
- Priručnik zakona o sadržaju Studije EIA ("Službeni Glasnik RS" Br. 69/05)
- Priručnik zakona procedura javne inspekcije, prezentacije i javne konsultacije o Studiji EIA ("Službeni Glasnik RS" Br. 69/05)
- Priručnik zakona rada Tehničke komisije vezano za studiju EIA ("Službeni Glasnik Br" No. 69/05)
- Regulative o dozvoljenim nivoima buke prisutnim u životnoj sredini ("Službeni Glasnik RS" Br. 54/92)
- Uredba o klasama vodenih površina ("Službeni Glasnik SRS" Br. 5/68)
- Regulativa vezana za opasnosti zagađivača vode ("Službeni Glasnik SRS" Br. 31/82)

Druge relevantne regulative Republike Srbije:

- Zakon o potvrdi konvencija o otkrivanju informacija, javnom učestvovanju u procesu donošenja odluka i pravne zaštite u oblasti zaštite životne sredine ("Službeni Glasnik RS", 38/09)
- Zakon o javnim putevima ("Službeni Glasnik RS" Br. 101/2005, 123/07)

PRILOG IV:

**Uključivanje zainteresovanih strana i
izveštavanje sa javnih konsultacija**

Identifikacija zainteresovanih strana

Zainteresovane strane mogu da budu definisane kao ljudi i organizacije koji mogu da utiču, da budu pogođeni, ili sami misle da su pogođeni odlukom ili aktivnošću. Na ovom Projektu, zainteresovane strane mogu da se svrstaju u sledeće osnovne grupe:

Potencijalno pogođene strane:

- Zaposleni u JPPS i Izvođači;
- Predstavnici kompanija koje posluju u zoni neposredno uz Projekat;
- Stanovnici naselja u zoni uticaja Projekta;
- Zakonski regulisani nadležni organi na lokalnom ili regionalnom nivou, kao što su: Lokalni zemljoposednici i zakupci; i Potencijalno pogođena industrija i preduzeća.

Druge zainteresovane strane:

- Javnost;
- Druge kompanije koje posluju u Nacionalnoj Mreži;
- Nevladine organizacije.

Poznato je da, kako se projekat razvija, više zainteresovanih može biti identifikovano i angažovano. U tom smislu, kada se jednom identifikuje, svaka zainteresovana strana će se okarakterisati u smislu njenih interesa, problema i zahteva i biće uključena u ovu listu.

Žalbeni mehanizam i oblik

Žalbe treba rešiti u roku od 15 radnih dana.

Delovodni broj žalbe:			
Kontakt podaci	Ime i prezime:		
	Adresa:		
	Telefon:		
	e-mail:		
Kako želite da budete kontaktirani? Molimo Vas da označite	Poštom	Telefonom	E-mail-om
Ime i informacije o identitetu (iz lične karte).			
<p>Detalji vaše žalbe. Molimo vas da opišete probleme, kome su se dogodili, kada, gde i koliko puta, kao relevantne</p>			
<p>Koja je vaša preporuka za razrešenje žalbe?</p>			
Kako predajete ovaj obrazac nadležnom licu	Poštom:		
	Na ruke: Molim donesite ovaj formular na adresu:		
	E-mail-om: Pošaljite svoju žalbu, predloženo rešenje i kontakt podatke na e-mail:		
Potpis		Datum	

Rezultati javne rasprave o Planu upravljanja životnom sredinom

1. ISTORIJAT

Republika Srbija je aplicirala za finansiranje troškova Projekta rehabilitacija puta od strane Svetske banke, Evropske investicione banke i Evropske banke za obnovu i razvoj. Deo sredstava je usmeren za Hitno održavanje i popravku oštećenja na državnom putu IB reda broj 22, Preljina – Kraljevo, deonica: Mrčajevci – Kraljevo 1, od km 0+000 do km 18+791, dužine 18.791 km. Predmetni projekat je deo hitnih nepredviđenih radova u okviru projekta rehabilitacije puta koja je neophodna u svrhu sanacije i popravke oštećenja izazvanih velikim poplavama u maju 2014.

Projekat je klasifikovan u B kategoriju životne sredine, odnosno kao projekat koji zahteva izradu Plana upravljanja životnom sredinom usklađenog sa politikom međunarodnih finansijskih institucija u oblasti životne sredine. Prema važećem zakonodavstvu Srbije, posebno nakon donošenja Zakona o proceni uticaja (Službeni glasnik RS, br 135/04, 36/09) - izrada Procene uticaja na životnu sredinu nije potrebna za projekte rehabilitacije puteva.

2. IZVEŠTAJ O JAVNOJ RASPRAVI

Biće dopunjeno po održanim javnim konsultacijama.

PRILOG V:

Uslovi nadležnih institucija

ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ
СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ
К Р А Љ Е В О
Установа културе
од националног значаја
Краљево, Цара Лазара бр. 24
Број: 903/3
06.07. 2015. год.

Завод за заштиту споменика културе Краљево, Краљево, ул. Цара Лазара бр.24, на основу члана 36. став 1. тачка 4. чл. 99. став 2 тачка 1 и става 3, чл. 100 став 1, и члана 104 Закона о културним добрима („Службени гласник РС“, бр.71/94, 52/2011-др.закон, 99/2011-др.закон) и члана 131. Закона о општем управном поступку („Службени лист СРЈ“, бр.33/97), поступајући по захтеву привредног друштва АД „Путеви Чачак“, Чачак, Ул. 600, бр.2, под бројем 866 од 23.06.2015. године, за издавање мера техничке заштите за израду Пројекта рехабилитације путева и унапређења безбедности саобраћаја, хитних радова ЕБРД кредит бр. 44750, Ургентно одржавање и отклањање оштећења на државном путу ИБ 22 Прељина Краљево, деоница Мрчајевци-Краљево 1, км од 0+000 до км 18+791, запримљеног у овом Заводу под бројем 903/1 од 23.06.2015..године, доноси:

РЕШЕЊЕ

I – Подносиоцу захтева, издају се мере техничке заштите за потребе за израде Пројекта рехабилитације путева и унапређења безбедности саобраћаја, хитних радова ЕБРД кредит бр. 44750, Ургентно одржавање и отклањање оштећења на државном путу ИБ 22 Прељина Краљево, деоница Мрчајевци-Краљево 1, км од 0+000 до км 18+791, и могу се извршити под следећим условима:

1. Константовано је да на траси пута и у његовој непосредној близини нема утврђених непокретних културних добара, као ни добара која уживају претходну заштиту, према Закону о културним добрима(Сл.гласник РС 71/94).
2. Уколико се током радова на одржавању и отклањању оштећења на државном путу ИБ 22 Прељина Краљево, деоница Мрчајевци-Краљево 1, наиђе на непокретне или покретне остатке археолошког порекла, инвеститор или извођач дужни су да одмах обуставе даље радове и обавесте надлежни Завод.
3. Стручно лице Завода има право да након увида у откривени материјал пропише праћење радова или археолошка ископавања.
4. Забрањује се неовлашћено прикупљање археолошког материјала.
5. Извођач/Инвеститор је у обавези да преузме мере заштите како налаз не би био уништен и оштећен, и да се сачува на месту и у положају у коме је откривен;
6. Трошкове истраживања, конзервације, чувања, публикација и излагања добра које ужива претходну заштиту, све до предаје добра на чување овлашћеној установи заштите сноси Инвеститор
7. За промене у пројекту неопходно је прибавити нове услове Завода.

На основу члана 104. став 3. Закона о културним добрима, жалба не одлаже извршење решења.

ПРАВНА ПОУКА: Против овог решења дозвољена је жалба Републичком заводу за заштиту споменика културе у Београду у року од 15 дана од дана достављања решења. Жалба се подноси преко доносиоца овог решења, а на основу члана 16. Закона о културним добрима ослобођена је плаћања републичке административне таксе.

садржаје са са. I : 488

Милиш Чирковић

Доставити:

- ① Подносиоцу захтева
- Републичком Заводу за заштиту споменика културе у Београду
- Архиви Завода

В.Д. ДИРЕКТОРА ЗАВОДА,

Весна Маринковић

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ СРБИЈЕ
03 Број: 020-1393/3
Датум: 07.07.2015.
НОВИ БЕОГРАД, Др Ивана Рибара бр. 91
Тел: +381 11/2093-802; 2093-803
Факс: +381 11/2093-867

Завод за заштиту природе Србије, на основу члана 9. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010 и 91/2010-исправка) и члана 192. Закона о општем управном поступку („Службени лист СРЈ“, бр. 33/1997 и 31/2001 и „Службени гласник РС“, бр. 30/2010), поступајући по захтеву А.Д. Путеви Чачак, за издавање услова заштите природе за израду техничке документације Пројекта рехабилитације путева и унапређења безбедности саобраћаја на државном путу ИБ 22 Прельина-Краљево, деоница: Мрчајевци-Краљево 1 (стационажа од km 0+000 до km 18+791, L=18.791 km), доноси

РЕШЕЊЕ

1. Предметно подручје (деоница пута) се не налази унутар заштићеног подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите, нити у обухвату простора еколошке мреже. Сходно томе, издају се следећи услови заштите природе:

- 1) Пројектом за ургентно одржавање и отклањање оштећења на државном путу ИБ 22, деоница: Мрчајевци-Краљево 1 (стационажа од km 0+000 до km 18+791, L=18.791 km) предвидети таква решења и мере који ће обезбедити услове за очување ваздуха, земљишта, подземних и површинских вода.
- 2) Саставни део предметног Пројекта треба да буде и део који се односи на организацију радилишта, при чему је неопходно дефинисати и обезбедити:
 - привремене локације за складиштење потребног грађевинског и другог материјала и опреме, које је неопходно лоцирати ван простора са високом вегетацијом, као и плавних зона река и ограничити искључиво на време трајања радова;
 - привремене или трајне локације (постојеће уређене комуналне објекте/депонije) за одлагање и депоновање шута и другог отпадног грађевинског материјала у било каквом стању, као и комуналног отпада насталог у току извођења радова, односно забрану њиховог одлагања/депоновања у приобаљу Западне Мораве и других мањих водотокова повременог карактера, као и на пољопривредном земљишту, осим на локацијама дефинисаним Пројектом;
 - предвидети да се након завршетка предметних радова све површине које су на било који начин деградирале грађевинским и другим радовима, што пре санирају.
- 3) При извођењу радова строго се придржавати трасе и коридора пута како се при манипулацији возилима и машинама не би оставиле последице на шири простор. Такође, користити постојећу путну мрежу без изградње нових путева, у циљу спречавања фрагментације простора и постојећих станишта.
- 4) Забрањено је сервисирање возила и машина дуж трасе пута. Уколико дође до хаваријског изливања горива, уља/мазива и других штетних материја обавезна је санација површине и враћање у првобитно стање.

- 5) Предметне радове на траси пута која пролази кроз насељена места, изводити само у току периода дана због могућег утицаја буке од грађевинских машина и возила.
 - 6) Дефинисати ужу и ширу зону утицаја саобраћајнице на природу и животну средину (посебно са аспекта очувања пољопривредног земљишта и производње хране одговарајућег квалитета). Предвидети зоне утицаја и количине загађивача који сипањем са коловоза досегају у земљиште и воду, на основу тога утврдити мере и препоруке за коришћење земљишта (земљиште поред саобраћајнице на удаљености 50 m од ивице пута не може се користити у пољопривредне сврхе).
 - 7) Током извођења радова дуж целе трасе одржавати максимални ниво комуналне хигијене.
 - 8) По изведеним грађевинским радовима неопходно је што пре узлонити сву механизацију, грађевински материјал и друго. Уколико је дошло до нарушавања предметног подручја (терена дуж трасе) треба га санирати. У том смислу, успоставити биљни покривач (култивисати терен) на свим угроженим местима, применом одговарајуће флоре и врста које су биолошки постојане у датим климатским условима, отворније на штетне утицаје (издувне гасове и сл.), као и да је избор врста усклађен са околним простором и његовом наменом. Притом, избегавати врсте које су за наше поднебље препознате као инвазивне: *Acer negundo* (јаснолисни јавор или негундовац), *Amorpha fruticosa* (багремац), *Robinia pseudoacacia* (багрем), *Ailanthus altissima* (кисело дрво), *Fraxinus americana* (амерички јасен), *Fraxinus pennsylvanica* (пенсилвански јасен), *Celtis occidentalis* (амерички копривић), *Ulmus pumila* (ситнолисни или сибирски брест), *Prunus padus* (сремза) и *Prunus serotina* (хасна сремза), као и врсте које су детерминисане као алергене (тополе и сл.).
2. Ово Решење не ослобађа подносиоца захтева да прибави и друге услове, дозволе и сагласности предвиђене позитивним прописима.
 3. За све друге радове/активности на предметном подручју, потребно је Заводу за заштиту природе Србије поднети нови захтев.
 4. Уколико подносилац захтева у року од две године од дана достављања овог Решења не отпочне радове и активности за које је ово Решење о условима заштите природе издато, дужан је да од Завода прибави ново решење о условима.
 5. Такса за издавање овог Решења у износу од 30.000,00 динара је одређена у складу са чланом 2. став 5. тачка 1. Правилника о висини и начину обрачуна и наплате таксе за издавање акта о условима заштите („Службени гласник РС“, бр. 73/2011, 106/2013). Подносилац захтева је дужан да наведену таксу уплати у корист рачуна Завода у року од 5 дана од дана достављања предрачуна.

Образложење

Предузеће А.Д. Путеви Чачак (32000 Чачак, Улица 600 бр. 2) обратило се дописом бр. 864 од 23.06.2015. године, наш бр. 020-1393/1 од 29.06.2015. године, са захтевом за издавање услова заштите природе за израду техничке документације Пројекта рехабилитације путева и унапређења безбедности саобраћаја на државном путу 1Б 22 Прељана-Краљево, деоница: Мрчајевац-Краљево I (стационажа од km 0+000 до km 18+791, L=18.791 km).

На основу достављеног захтева и пратеће документације подносиоца захтева, утврђено је да је планирана израда техничке документације предметног Пројекта који је саставни део рехабилитације и безбедности на путевима Републике Србије и подразумева грађевинске – путарске радове у оквиру трасе већ постојећег пута. Врсте радова, технички услови и начин извођења радова дефинисани су Правилником о ургентном одржавању државног пута („Службени гласник РС“, бр. 74/2014 и 87/2014).

Увидом у Централни регистар заштићених природних добара и документацију Завода за заштиту природе Србије, а у складу са прописима који регулишу област заштите природе, утврђени су услови заштите природе из диспозитива овог Решења. При томе се имало у виду да се предметно подручје (траса пута) не налази унутар заштићеног подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите, на основу Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010 и 91/2010-исправка), нити је у обухвату простора еколошке мреже.

Законски основ за доношење решења је Закон о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010 и 91/2010- исправка).

Предметни радови могу се реализовати под условима дефинисаним овим Решењем, јер је процењено да неће угрозити природне вредности предметног подручја.

На основу свега наведеног, одлучено је као у диспозитиву овог Решења.

Такса на захтев и такса за решење, по Тар. бр. 1. и Тар. бр. 9 су наплаћене у складу са Законом о републичким административним таксама („Службени гласник РС“, бр. 43/2003, 51/2003, 61/2005, 5/2009, 54/2009, 50/2011, 93/2012 и 45/2015).

Упутство о правном средству: Против овог Решења може се изјавити жалба министарству надлежном за послове заштите животне средине у року од 15 дана од дана пријема решења. Жалба се предаје Заводу за заштиту природе Србије, уз доказ о уплати Републичке административне таксе у износу од 440,00 динара на текући рачун бр. 840-742221843-57, позив на број 59013 по моделу 97.

ДИРЕКТОР
Александар Драгишић

Достављено:
- Подносиоцу захтева
- Архиви